

Koniec obrad w Paryżu

Projekty traktatów pokojowych przekazane Konferencji Pokojowej

PARYŻ (PAP). Ministrowie spraw zagranicznych zakończyli trzecią sesję konferencji w piątek o godz. 21 min. 25 wieczorem po dojściu do porozumienia, że projekty traktatów pokojowych z b. satelitami Niemiec winny być natychmiast przekazane konferencji pokojowej.

Postanowili oni, że ich zastępcy będą opracowywali te traktaty najpóźniej do środy. Zagadnienie Niemiec i Austrii pozostało w zawieszaniu.

Na propozycję amerykańskiego sekretarza stanu Byrnesa, aby Jugosławia była obowiązana na podstawie traktatu pokojowego z Włochami dać pewne prawa cywilne Włochom na terenach włoskich, przyznanych Jugosławii, radziecki minister spraw zagranicznych Mołotow stwierdził, że Jugosławia jest sojusznikiem, zaś Włochy, b. państwem nieprzyjacielskim, wobec czego sprzeciwia się on ingerencji czterech mocarstw w wewnętrzne sprawy Jugosławii.

Brytyjski minister spraw zagranicznych Bevin zaznaczył, że kwestia wolnej żeglugi na Dunaju i 8 innych klauzul gospodarczych nie zostały jeszcze załatwione oraz, że otrzymał on wskazówki od swego rządu, aby do czasu rozwiązania tych zagadnień Wielka Brytania nie podpisywała traktatów pokojowych.

Następnie ministrowie zgodzili się co do tego, że lista 9 spornych kwestii, wymienionych przez Bevina, powinna być dołączona do projektów przesłanych 21 państwom.

Ministrowie postanowili przyjąć pro

pozycje francuskie w sprawie utworzenia specjalnej komisji węglowej, która zajmie się zbadaniem sposobów zwiększenia produkcji węgla niemieckiego i określił ogólne zasady podziału. Zatwierdzili oni również projekty klauzul w traktacie z Włochami, postawiających, że Włochy będą musiały wyrzec się swych b. kolonii w Afryce.

Przed zamknięciem posiedzenia ministrowie omówili sprawę przyznania części floty włoskiej Jugosławii i Grecji. Doszli oni do porozumienia, że 5 tys. ton okrętów wojennych i pomocniczych otrzyma Jugosławia. Jeden średni krążownik zostanie przyznany Grecji. Rozstając się delegaci oświadczyli: spotkamy się znów na konferencji pokojowej.

MOSKWA (Tass). Dnia 13 lipca minister spraw zagranicznych ZSRR — W. Mołotow powrócił do Moskwy po zakończeniu sesji Rady Ministrów spraw zagranicznych w Paryżu.

LONDYN (obsł. wł.) Minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii — Ernest Bevin opuścił wczoraj Paryż, udając się samolotem do Londynu.

De Gasperi utworzył rząd

Skład nowego gabinetu włoskiego

RZYM (PAP). W piątek późnym wieczorem radio rzymskie doniosło, że lista nowego gabinetu włoskiego zostanie podana do wiadomości w sobotę. De Gasperi ma piastować urząd premiera i do czasu podpisania traktatu

tu pokojowego — urząd ministra spraw zagranicznych.

Chrześcijańscy demokraci będą posiadali w rządzie 7 tek — ministra spraw wewnętrznych, lotnictwa, oświaty, rolnictwa, poczt i telegrafów,

handlu zagranicznego i marynarki.

Socjaliści otrzymają teki robót publicznych, przemysłu i handlu oraz pracy, a po podpisaniu traktatu pokojowego — również tekę spraw zagranicznych.

Komunistom przypadają 4 teki: sprawy wiodłości, finansów, transportu i opieki społecznej. Republikanie zajmą stanowiska ministra wojny i ministra bez teki. Z ramienia niezależnych będzie tylko jeden minister.

Nauro Scoccimarro (komunista) i prof. Epidamo Corbino (liberał) ministrowie finansów i skarbu w ustępującym gabinecie pozostaną w myśl komunikatu radia, na swych stanowiskach.

Były minister rolnictwa, komunista Fausto Gullo, zostanie ministrem spraw wiodłości, a Gonella — ministrem oświaty.

Wyrok na Michajłowicza

ogłoszony zostanie jutro

MOSKWA (obsł. wł.) Z Belgradu do noszą, iż po zakończeniu przewodu sądowego w sprawie Michajłowicza i 23 współoskarżonych, zapowiedziano, iż wyrok w tej sprawie zostanie ogłoszony w dniu 15 lipca.

Zakończenie strajku w Trieście

LONDYN (obsł. wł.) Korespondent Reutera donosi z Triestu, iż trwający tam od 12 dni strajk, uważany przez władze sojusznicze za „nielegalny” — został wczoraj przerwany.

Kongres

Stronnictwa Demokratycznego obraduje w Warszawie

WARSZAWA (PAP). W sali obrad KRN „Roma” zgromadziło się 13 lipca br. około 1.200 delegatów, przybyłych z całej Polski na pierwszy kongres Stronnictwa Demokratycznego. Na uroczyste otwarcie kongresu przybyli: prezydent KRN ob. Bolesław Bierut, wiceprezydent KRN Stanisław Szwalbe, członek prezydium KRN Roman Zambrowski, przedstawiciele rządu i wojska polskiego, przedstawiciele demokratycznych stronnictw politycznych, organizacji społecznych i samorządu gospodarczego. Przybyli również przedstawiciele państw obcych.

Prezydent Bierut wygłosił do zebranych dłuższe przemówienie, poczem przemawiał profesor Michałowski i in.

Nowa waluta na Węgrzech

Floreny - zamiast skompromitowanych miliardów pengó

LONDYN (obsł. wł.) Z Budapesztu donoszą, iż z dniem wczorajszym dotychczasowa węgierska moneta obiegowa — pengő przestała być walutą i zostanie wycofana z obiegu na mocy rozporządzenia węgierskiego ministra finansów. Odąd w okresie przejściowym środkiem płatniczym ma być tak zwany „index-pengő”, wpro-

wadzony w styczniu br., który używany był tylko przy wpłacie podatków do kas państwowych. Z dniem 1 sierpnia zostanie wprowadzona nowa waluta — floren węgierski. Kurs tej nowej waluty nie został dotąd podany do wiadomości.

Hitlerowcy gotują rewanz

Masowe aresztowania za przechowywanie broni

BERLIN (PAP). Według doniesień brytyjskiej służby informacji zorganizowane przez młodzież niemiecką bandy terrorystyczne i ru-chy podziemne udaremniają wysiłki sojuszników, zmierzające do przywrócenia porządku społecznego. Młodzież należącą do tych band składa się z 2 kategorii: sprowadzonych na manowce młodocianych winowajców i fanatyków politycznych.

35 młodych ludzi aresztowano za zorganizowanie ruchu podziemnego „Rana” (radycalni nacjonalisci) na terenie Luksemburgu, gdzie uczucia antybrytyjskie są specjalnie silne. „Rana” jest jedną z wielu tajnych organizacji, które skupiają młodzież hitlerowską.

Aresztowani członkowie bandy są przeważnie w wieku od lat 18 do 26. Malowali oni swastyki na ścianach i nalepiali afisze, mające podburzać ludność niemiecką przeciwko władzom okupacyjnym.

Działalność większości tych band ograniczyła się dotąd głównie do szerzenia propagandy wyrotowej, za pomocą której miały one nadzieję, pozyskać więcej siły w celu wykonywania aktów gwałtu. Gdy młody człowiek wstępuje do jednej z niemieckich organizacji podziemnych pierwszym jego zajęciem jest wypisywanie hasła na murach.

W północnym okręgu nadreńskim Merkstejn znaleziono na domach wykonane kredą napisy wysokości 150 cm głoszące „Adolf Hitler żyje”. Jeden z tego rodzaju fanatyków w Schwarzwal-

dzie został schwytyany i stracony za taką agitację.

Zarząd Wojskowy donosi, że w Kolonii znaleziono jajka z wymalowanymi na nich swastyką i hasłem „Oby powróciły dawne czasy”.

Chociaż władze brytyjskie wyznaczyły kilkakrotnie termin, w którym Niemcy mogli oddać posiadaną broń i amunicję, dotąd mają miejsce aresztowania za nielegalne posiadanie broni.

W czerwcu, niejaki Julius Zilcher skazany został w Kolonii na śmierć za ukrycie 14 karabinów i 12 tysięcy pocisków w swym schronie przeciwlotniczym.

W tym samym tygodniu Karl Waligóra z Ploen (Szlezwiąg—Holsztyn) został skazany na 8 lat więzienia za posiadanie pistoletu i książki „Mein Kampf”. We Flensburgu młody Niemiec, por. Heinrich Kubeja został skazany na 15 lat

więzienia za ukrycie broni pod podłogą swego domu.

30-letni Kurt Kimpke w Brunswiku został skazany na karę śmierci za posiadanie pistoletu, który ukrył w ogrodzie swej narzeczonej.

Władze brytyjskie nie mogą puszczać płazem nawet mniejszych aktów sabotażowych. Ostatnio zmuszone one były wprowadzić na dwa tygodnie godzinę policyjną w okręgu wiejskim Segeberg w Szlezwiąg-Holsztynie, tytułem kary za przecięcie przewodów telefonicznych.

Doniesiono również o istnieniu tajnych towarzystw dziewczęcych, utworzonych dla uczczenia Armii Grese, znanej dozorczyni obozu koncentracyjnego w Belsen. Nie mniejszą wagę władze brytyjskie przywiązują do działalności band młodocianych przestępców, które stały się postrachem miast niemieckich.

ZAWIADOMIENIE

W poniedziałek, 15 lipca 1946 r. o godz. 17 (5 po poł.) odbędzie się

zebranie aktywu PPS i PPR

Miejsce zebrania podane zostanie w dniu jutrzejszym.

Komitet Wojewódzki
Polskiej Partii Socjalistycznej

Komitet Wojewódzki
Polskiej Partii Robotniczej

316 tysięcy robotników

zamiast 195 tysięcy - zatrudni przemysł włókienniczy w Polsce

Drugi dzień obrad ogólnopolskiego zjazdu gospodarczego przemysłu włókienniczego poświęcony był przede wszystkim zagadnieniom technicznym. Odpowiednie rozwiązanie tych problemów może przyczynić się do podniesienia rentowności w przemyśle.

Inż. Cz. Babiński zastępca generalnego dyrektora CZPW wygłosił zasadniczy referat, oświadczając między innymi:

„W pierwszym etapie rozwoju naszego przemysłu dominowało hasło min. Mince „odbudowa i tylko odbudowa”. Realizowaliśmy je, nie oglądając się ani na koszty ani na opłacalność. Obecnie po stuprocentowym uruchomieniu naszego przemysłu, musimy przejść do nowego etapu, w którym decydować będzie dobre gospodarowanie i planowanie.

Niestety nie wszyscy u nas umieją dotychczas pracować racjonalnie i według planu. Dyrektorzy często chowają plany do biurka i pracują według starych wzorów, nie stosując się do wskazówek.

Tak być nie powinno. Dyrektor techniczny powinien być tym czynnikiem, który przynosi do fabryki nową myśl techniczną, powinien być pełnym inicjatyw organizatorem.

Sama znajomość branży, choć jest konieczna, nie wystarczy jednak. Dyrektor musi rozumieć politykę techniczną wyżej stojących organizacji i przeprowadzać ją w codziennej praktyce. Lansując nowe metody pracy, należy śmiało eksperymentować i pamiętać o konieczności ustawicznej modernizacji.

Rzeczą bardzo ważną jest wprowadzenie pasportyzacji parku maszynowego. Pasport maszyn powinien zawierać wszystkie istotne składniki jej pracy, tak ażeby dyrektor techniczny znał stan swoich narzędzi produkcyjnych. Dyrektor powinien znać również wszystkich podległych mu ludzi i ich kwalifikacje. Poza tym powinien posiadać notatnik z dokładną ewidencją wszystkich da-

nych, mających znaczenie dla zakładów pracy, a więc: codzienny stan magazynów surowców, produkcji i odpadków postojów, zapłatę zarobkową, wykonanie norm produkcyjnych, ilość robotników na jednostkę wyprodukowanego towaru.

Mając te wszystkie dane, powinien przeprowadzać codzienne odprawy z personelem technicznym, celem ułożenia dziennego planu pracy. Przeprowadzając etatyzację robotników i likwidując grupy walających się, zaczniemy oszczędnie gospodarować rezerwami ludzkimi. Należy zwrócić szczególną uwagę na stosunek człowieka do maszyny. Trzeba robotnika nauczyć posługiwać się maszyną. Odpowiednie poświęcenie i rozwiązanie tych zagadnień podniesie wydajność i rentowność w przemyśle włókienniczym.

Ob. Kotykowski, kierownik wydz. Instytutu Włókiennictwa omówił naukowo organizację pracy w warsztacie. Prelegent wykazał, że przeważnie np. przez robotników pracy na dziesięć minut przed gwizdkiem, kosztuje przemysł 29 milionów złotych rocznie. Brak racjonalizacji w gospodarce barwnikami i chemikaliami, kosztuje nas rocznie cztery miliony dolarów. Wyrzucanie odpadków daje straty w wysokości 7-10 milionów rocznie. Te i tym podobne przyczyny powodują nierentowność wielu przedsiębiorstw.

Wykorzystując doświadczenie zagranicy z jednej strony i przypatrując się pilnie procesowi produkcji z drugiej, możemy przyczynić się do racjonalizacji pracy, zmniejszając ilość niezbędnych ruchów u robotnika, skróćmy czas konieczny do przygotowania i zakończenia pracy, do zmniejszenia przerw i postojów.

Wskazując na doświadczenie zagranicy z jednej strony i przypatrując się pilnie procesowi produkcji z drugiej, możemy przyczynić się do racjonalizacji pracy, zmniejszając ilość niezbędnych ruchów u robotnika, skróćmy czas konieczny do przygotowania i zakończenia pracy, do zmniejszenia przerw i postojów.

W dniu wczorajszym prezydium OKZE solidaryzując się z uchwałami Centralnej Komisji Zw. Zaw. przyjęło następującą rezolucję:

Wypadki, które miały miejsce w Kielcach w dniu 4 bm. wstrząsnęły do głębi sumieniem klasy robotniczej.

Po raz pierwszy od dnia zakończenia wojny słyszymy o dokonaniu krwawego mordu na podłożu rasistowskim. Fakt ten jest tym bardziej dla nas bolesny, iż stało się to na naszej polskiej ziemi, gdzie nie tak dawno dymły plece krematoriów, gdzie Hitler wymordował miliony Polaków i Żydów — obywateli polskich. Czy całego świata są na nas zwrócone. Cały świat potępia zbrodnię dokonaną na niewinnych.

Lud pracy odwraca się z pogardą, z najwyższym oburzeniem od faszystowskich zbrodniarzy — kontynuatorów hitlerowskiego

Naczelnik Dziekański omówił dotychczasowe osiągnięcia i plany na przyszłość w szkoleniu kadr. Szkolnictwo zawodowe przyczyniło się w dość poważnej mierze do podniesienia wydajności pracy. W związku z trzyletnim planem inwestycyjnym ilość robotników przemysłu włókienniczego w Polsce winna wzrosnąć z 195.000 do 316.000. Na porządku dziennym staje więc przeszkolenie i wykształcenie dziesiątków tysięcy robotników. Zadanie to zostanie przeprowadzone dzięki powstaniu sieci kursów specjalnych i szkół, oraz przy pomocy sekcji włókienniczej przy Politechnice Łódzkiej.

Przedstawiciel F-my Horak zamajomł zebranych z ciekawymi doświadczeniami przy uruchamianiu pracy na 4-ch szerokiach i na 6-ciu wąskich krosnach.

Tkacze-wielowarsztatowcy pracują już na blisko sześćdziesiąt krosnach i ilość ich stale wzrasta. Dodatkowe premiowanie wielowarsztatowców pomogło wiele w rozwoju tego systemu.

O rozwoju pracy taśmowej w przemyśle konfekcyjnym i o wpływie jej na masowość i standaryzację produkcji, mówił dyr. Olszewski, a ob. Bogucki o roli rady zakładowej i kierownictwa aparatu technicznego w jego fabryce w walce z postojami. Dzięki dobrze przemyślanej akcji udało się zmniejszyć odsetek postojów z 30 procent na 14.

Ob. Witkowski z I-ki Schelbler i Grohman przedstawił metody, mogące przyczynić się do zmniejszenia odsetek odpadków. Odpowiednie sortowanie surowca i odpowiednie jego mieszanie przy wykorzystaniu zapasów

z magazynu, przyczyniły się do wzrostu wydajności w jego fabryce.

Ob. Marcinkiewicz mówił o stosunku ilości pracowników administracyjnych do ilości robotników. Odsetek ten w pewnych określonych warunkach (na przykład przy uruchamianiu produkcji) może przekraczać normalną granicę, ale zazwyczaj powinien być niższy niż 10 procent.

Ob. Knapliński mówił o znaczeniu odpadków w przemyśle włókienniczym wskazując, że przeważająca ich część marnuje się zamiast znaleźć się w Centrali Odpadków. Gdybyśmy odpowiednio zorganizowali zbierkę makulatury, szmat, szkła i kości, oszczędzilibyśmy miliony dolarów, które wydajemy na import odpadków z zagranicy.

O reorganizacji w systemie zaopatrzenia fabryk wygłosił odczyt ob. Malewiak. Przemysł często podaje nieuzasadnione gospodarstwo zaopatrzeniowe, wywołując w ten sposób niepotrzebne trudności. Jeżeli chodzi o krajowe źródła zaopatrzenia państwowe i wojnyńskie, to Centrala Zaopatrzenia zawiera obecnie kontrakty, które zagwarantują przemysłowi dostawę niezbędnych artykułów technicznych. Jeżeli chodzi o zagraniczne źródła zaopatrzenia utworzona została specjalna Centrala Importowa.

Pod koniec referatu dyrektor handlowy CZPW ob. Cz. Bajer wygłosił referat p. t. „Plan finansowo-gospodarczy”. Referent podkreślił wielkie znaczenie, jakie posiada jednolity plan kont dla sprawozdawczości i dla możliwości stworzenia jednolitego planu finansowo-gospodarczego. Należy asprawnie prowadzenie księgowości i planowanie w naszych przedsiębiorstwach. Dobra księgowość to dla dyrektora lustro jego własnej działalności.

Ostatni referent, ob. Kłopotowski, omówił zagadnienie współzależności rentowności i premiowania.

Ob. Kłopotowski oświadczył: Wczoraj premiowaliśmy za rozszerzenie przedsiębiorstwa, dziś premiujemy za rentowność, i to, być może, staną inne sądzania przed nami i za inne osiągnięcia będziemy premiować dobrych robotników i pracowników. Założenia systemu premiowego pozostaną jednak zawsze w mocy. I dlatego właśnie dziś premiować będziemy przede wszystkim za rentowność.

Po referatach odbyła się dyskusja.

Wyjaśnienie

W związku z raportem ob. Klimczaka w Głosie Robotniczym z dnia 13 bm. o koloniaczce letnich dla dzieci, znajdujących się w Grotnikach pod Ozorkowem, prosimy uprzejmie o umieszczenie w ich piśmie sprostowania, że gospodarzami kolonii tych nie jest nasza firma, lecz Państwowe Zakłady Przemysłowe dawn. Eisenbraun w Łodzi.

Przy otwarciu tych kolonii brał udział również przedstawiciel naszej firmy i stwierdził, że urzędzone są one pięknie, jednak cała załuga zaprowadzenia i urządzenia tak wspaniałego letniska dla dzieci jest li tylko firmy F. Eisenbraun. Nasze kolonie letnie dla dzieci, znajdujące się również w Grotnikach pod Ozorkowem zostaną otwarte dopiero w dniach najbliższych i radzi będziemy, jeśli zdołamy dorównać w urzędzeniu ich, koloniom firmy Eisenbraun.

DYREKCJA I RADA ZAŁOGOWA przy Włók. Sp. Akc. N. EITINGON I S-ka

Okręgowa Komisja Związków Zawod. potępia zbrodnię kielecką

W dniu wczorajszym prezydium OKZE solidaryzując się z uchwałami Centralnej Komisji Zw. Zaw. przyjęło następującą rezolucję:

Wypadki, które miały miejsce w Kielcach w dniu 4 bm. wstrząsnęły do głębi sumieniem klasy robotniczej.

Po raz pierwszy od dnia zakończenia wojny słyszymy o dokonaniu krwawego mordu na podłożu rasistowskim. Fakt ten jest tym bardziej dla nas bolesny, iż stało się to na naszej polskiej ziemi, gdzie nie tak dawno dymły plece krematoriów, gdzie Hitler wymordował miliony Polaków i Żydów — obywateli polskich. Czy całego świata są na nas zwrócone. Cały świat potępia zbrodnię dokonaną na niewinnych.

Lud pracy odwraca się z pogardą, z najwyższym oburzeniem od faszystowskich zbrodniarzy — kontynuatorów hitlerowskiego

systemu. Faszyzm nie mógł przejść do porządku dziennego nad klęską, jaką zadał mu świat pracy i demokracji w głosowaniu ludowym 30 czerwca.

I o to jego krwawe żniwo.

Mordują nie tylko Żydów, mordują Polaków, chcą zniszczyć nasze życie gospodarcze. Zbrodnie te ostrze swym skierowane są przeciw dobremu imieniu Polski w świecie, przeciw rządowi i demokracji. Klasa pracująca nie pozwoli się jednak zepchnąć z raz obranej drogi i wyrwie z korzeniami wszystkie chwasty faszystowskie.

Wyrok ogłoszony w procesie kieleckim uważamy za słuszny i sprawiedliwy i wzywamy rząd do najbezwzględniejszego tepienia wszelkich przejawów faszyzmu.

Przec z faszyzmem, przec z bandytami spod znaku NSZ i WIN! Niech żyje Demokracja Ludowa!

Pracownicy Ubezpieczeń Wzajemnych

żądają ukarania wszystkich winnych kieleckiej zbrodni

Pracownicy Zarządu Centralnego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, zebrani w dniu 13-ym lipca 1946 roku, z całą stanowczością potępiają zbrodnię dokonaną na bezbronnej ludności żydowskiej w Kielcach przez bandytów i prowokatorów faszystowskich, wyrażając jednocześnie rodzinom pomordowanych szczerze współczucie.

Stwierdzając, że cała kultura Narodu Polskiego nie zna w swej historii walk narodowościowych i Naród Polski dawał zawsze dowo-

dy tolerancji i współzycia z innymi narodami, zebrani potępiają tego rodzaju zbrodnię, będącą pozostałością barbarzyńskiego hitleryzmu na ziemiach naszych.

Zbrodnie te godzą w dobre imię Polski i Podrywają wobec zagranicy autorytet Polski.

Pracownicy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, solidaryzując się z całym światem pracy, domagają się surowego ukarania wszystkich pośrednich i bezpośrednich sprawców tych niecznych czynów.

Zygzaki

Przyczyna

Choć techniczną wojnę Przygotował stronę — Wielki przemysł Niemiec Znalazł dziś obronę.

Zdziwi Was to może, Mili Czytelnicy — Że bronią go właśnie Nasi sojusznicy.

Czy można w ten sposób Pojmować sojusze? Można, gdy sojusznik Jest akcjonariuszem.

Jest akcjonariuszem Chemicznych zakładów, Które były źródłem Wojennego czadu.

I chociaż my głośno Dział protestujemy — Oni nas nie słyszą, Bo... liczą tantiemy!

Zyg.

Jaroslav Hasek

Przygody dobrego wojaka Szwejka podczas wojny światowej

Szwejk splunął i zrobił gest, którym wyrzekł się raz na zawsze wszelkiego szacunku dla takiego tchórzliwego bursza, jakim był ten Mikulaszek, nie umiejący zachować się po wojskowemu.

— Pozwól pan oberljantant — mówił Szwejk dalej — że go powącham. Szwejk ściągnął ze stołu zgłupiałego Mikulaszka i postawiwszy go na podłogę, obwąchał jego spodnie.

— Jeszcze nie — zameldował — ale już się zaczyna. Czy pan oberljantant nie każe go wyrzucić?

— Wyrzucicie go, Szwejku.

Szwejk wyprowadził drżącego Mikulaszka na korytarz, zamknął drzwi za sobą i rzekł:

— Uważaj barania głowo, że ci w tej chwili uratowałem życie. Jak tylko przyjdzie ten twój major Wenzel, to mi

za to podacie chykiem butelkę wina. Mówię bez żartów. Ja ci naprawdę uratowałem życie. Jak oberljantant się schla, to nie ma z nim gadania. Tylko ja umiem się z nim obchodzić i nikt inny.

— Bo ja...

— Co ty? fujara jesteś i tyle — rzekł wzdorczywie Szwejk. — Usiądź sobie tu na progu i czekaj na swojego majora Wenzla.

— Gdzie was diabli noszą tak długo — rzekł nadporucznik Łukasz do wracającego Szwejka. — Muszę z wami porozmawiać. Nie stawajcie tak idiotycznie na baczności, ale siadajcie i rozmawiajcie ze mną po prostu.

Więc stulcie gębę i uważajcie jak się patrzy. Wiecie, gdzie w Kiraly Hidy jest Szoprony utcza? Nic mi posłusznie nie meldujcie, że nie wiecie, pa-

nie oberljantant. Mówcie: nie wiem i basta. Zapiszcie sobie na kawałku papieru: Szoprony utcza Nr 16. W domu pod tym numerem jest handel żelazem. Hergot, nie gadajcie wciąż: posłusznie melduję! Mówcie, wiem albo nie wiem. Wiecie chyba co to jest handel żelazem. No, to dobrze, że wiecie. Ten handel jest własnością jakiegoś Madziara imieniem Kakonyi. Wiecie, co to zacz Madziar? No więc, Himmelhergot, wiecie, czy nie wiecie? Acha, wiecie. Nad tym handlem na górze jest pierwsze piętro i na tym pierwszym piętrze on mieszka. Wiecie o tym? Nie wiecie? No to wam o tym mówię, żebyście wiedzieli, do stu tysięcy! Wystarczy wam to? No to dobrze, że wam wystarcza. Gdyby wam to nie wystarczało, to ka-

załbym was wsadzić do paki. Już sobie zapisałem, że ten kupiec nazywa się Kakonyi. Więc doskonale. Jutro rano około dziesiątej pójdziecie do Kiraly Hidy, odszukacie ten dom, o którym wam mówię, wejdziecie na pierwsze piętro i oddacie list ode mnie pani Kakonyi.

Nadporucznik Łukasz otworzył portfel i ziewając podał Szwejkowi białą

kopertę z listem. Koperta nie była adresowana.

— Jest to rzecz ogromnie ważna mój Szwejku — mówił nadporucznik dalej.

— Nigdy nie można być zbyt ostrożnym i dlatego, jak widzicie, na kopercie nie ma adresu. Okazuję wam pełne zaufanie i oczekuję od was, że list wręczycie, jak się należy. Zanotujcie sobie jeszcze, że ta dama nazywa się Etelka Kakonyi. Jeszcze raz powtarzam wam, że list musicie wręczyć za wszelką cenę, oczywiście, bardzo dyskretnie i musicie poczekać na odpowiedź, o tym jest już mowa w liście. Czego jeszcze chcecie?

— A gdybym odpowiedzi nie otrzymał, to co mam zrobić?

— To trzeba nalegać, aby konieczna była odpowiedź — mówił nadporucznik, ziewając od ucha do ucha. — Ja teraz pójdę spać, bo jestem bardzo zmęczony. Dużo się piło. Sądzę, że każdy byłby zmęczony po takim wieczorze i po takiej noc-

(c. n.)

Święto Francji – Święto Demokracji

Wiele jest wielkich dat w dziejach Francji i w dziejach światowego ruchu wolnościowego. Wiele dat, obiektywnie biorąc, większych nawet od dnia 14 lipca — dnia szturmów Bastylii, kiepsko i słabo bronionego zamku królewskiego w sercu Paryża. A jednak — właśnie ten dzień stał się świętem narodowym Francji republikańskiej, właśnie w tym dniu demonstruje demokracja francuska, iż ona to jest właściwie narodem francuskim, właśnie ten dzień figuruje w podręcznikach historii całego świata, jako początek wielkiego przełomu w dziejach Europy.

Wynika to z jednego faktu: że 14 lipca przeciwstawił — w Europie po raz pierwszy w tej formie — prawo ludu, prawo narodu — prawu „pomazańców boskich”, prawu królów i prawu szlachty. Ze próbom reakcyjnej restauracji, przywrócenia panowania magnackiego w kraju, przeciwstawił zbrojną siłę mas ludowych, twórców nowego porządku państwowego.

Naród przeciwko magnaterii

Dotąd jest sporne pomiędzy historykami, czy rzeczywiście dnia 14 lipca 1789 r. kamarylla dworska planowała wojskowy zamach stanu, tak, jak w to wierzył wtedy lud Paryża. Raczej wyglądało, że tak — ale dokumentów na to nie ma. Ale w gruncie rzeczy nie jest to wcale takie ważne, jakby się zdawało uczonym badaczom. Bo zasadnicza treść konfliktu i jego zasadnicze rozwiązanie bynajmniej nie jest zależne od tego, czy przedstawiciele szlacheckiego przywileju chcieli przywrócić wyłącznie władzę tego dnia (czy akurat tego dnia) — czy kilka tygodni lub miesięcy później. Konflikt sam nie ulegał kwestii.

Z jednej strony stali przedstawiciele „starego świata”, wspaniałego świata arystokracji i magnaterii, tworzącej podstawę absolutnej władzy królewskiej, przedstawiciele świata, który do niemałej potęgi i blasku doprowadził Francję w osobie kardynała Richelieu, świata, który zadziwiał narody potęgą „króla-słonia”, ale też świata, który wtedy już prowadził Francję drogą nie tylko krzywdy społecznej mas ludowych, lecz także upadku politycznego, gospodarczego i kulturalnego.

Z drugiej strony stała Francja „trzeciego stanu”. Francja „kanalii”, którą okładają podatkami i szarwarkami podług swej przyjemności mógł król — jak brzmiał popularny wówczas zwrot. Francja rzemieślników i kupców, Francja ludzi pracujących — pracujących przede wszystkim na ten pierwszy świat, pełen blasku i wewnętrznej zgnilizny.

Ta druga Francja — Francja ludu — nie chciała podporządkować się więcej rządów „szlachetnie urodzonych” pasażerów. „Szlachetnie urodzone” pasażerzy odpowiedzieli na „chamską zuchwałość” apelem do swej zbrojnej siły.

Dzień 14 lipca 1789 r. to jeden z niewielu dni w dziejach, kiedy prosty człowiek zwyciężył możnych tego świata i utrzymał zwycięstwo na długo w swym ręku. Nie jest ważne, ilu więźniów królewskich znajdowało się w Bastylii w tym dniu. Nie jest ważne, jakie plany akurat na ten dzień snuli przywódcy królewscy — szlacheckiej konspiracji. Ważne i decydujące jest jedno: że w ten dzień rzemieślnik i czeladnik z przedmieść Paryża wziął szturmem zamek królewski i zachował w swym posiadaniu, że w tym dniu jako decydująca siła Francji — wystąpił prosty lud Paryża.

Revolucja — twórczyni narodu

W ogniu tego wielkiego przewrotu zrodził się nowoczesny naród francuski. Przed tym, przed 14 lipca, masy ludowe nie czuły się Francuzami. Czuły się paryżanami, Burgundczykami, Bretończykami, Marsylezykami. „Francja” — to był dla nich król i szlachta. „Francja” — to było dla nich coś głęboko obcego. Dopiero rewolucja oddając w ich ręce odpowiedzialność za kraj, zbudziła w nich

poczucie ogólnonarodowej solidarności, poczucie przynależności do narodu francuskiego.

Słowa „patriota” stało się znane i popularne we Francji właśnie po 14 lipca 1789 roku. Oznaczało ono zarazem rewolucjonistę, było równoznaczne z nieprzejednaną nienawiścią do starego świata Francji, „pod broń Ojczyzny dzieci!” — wołała naród francuski, pieśni ludowych żołnierzy Rewolucji, pieśń, która pod nazwą Marsylianki stała się hymnem państwowym Francji, pieśń, która pozostaje jedną z wielkich pieśni światowej demokracji.

Główną siłą wielkiego odrodzenia Francji stały się masy ludowe, kierowane przez „kluby jakobińskie”, jednoczące w swych szeregach najbardziej oddanych sprawie demokracji działaczy spośród mas ludowych. W tych klubach gromadzili się ci, którzy chcieli stanowczej walki z reakcją, którzy chcieli wytepienia wszystkich, chcących przywrócić stare feudalne porządki. W klubach jakobińskich byli już ludzie, którzy myśleli już o Francji Ludowej, Francji wolnej od wyzysku człowieka przez człowieka.

Kiedy tak w ogniu walki ludowej rozdzielił się nowoczesny naród francuski, przedstawiciele szlacheckiego świata stoczyli się do nikczemności i zdrady. W emigranckich biadaniach owego czasu powtarzano do znudzenia, że rewolucja — to kres kultury francuskiej, koniec Francji. Wiemy, że rewolucja stała się podstawą właśnie rozwoju tej kultury, właśnie jej nowego wielkiego rozkwitu. Ale reakcyjna emigracja nie ograniczyła się do biadań. W Koblencku, której nazwa ma dla Francuza mniej więcej tę samą wymowę, co dla Polaka nazwa Targowicy, pod osłoną obcych potęg zgromadzili się przedstawiciele szlachty i arystokracji, by wziąć udział w wyprawie króla pruskiego przeciw ludowej Francji. Z Koblencku zza pruskich

bagnetów grozili buńczucznie, że z Paryża „kamienia na kamieniu nie zostawią”. Organizowana za angielskie pieniądze i przy pomocy angielskiej broni rebelia wandejska, pchała ciemnych chłopów przeciwko własnemu narodowi i własnemu wyzwoleniu.

Polska a Wielka Rewolucja

Echa burzy, która rozpetęła się wtedy nad Sekwaną, dochodziły i nad Wisłę. Naród polski, przeżywający wtedy również trudne i doniosłe chwile, spoglądał ku Paryżowi, szukając w walce narodu francuskiego wskazówek i dla siebie. W dokumentach Targowicy zwolennicy Trzeciego Maja nazywani są polskimi jakobinami. Ale jeśli nawet odrzucimy te fałszywe określenia, to trzeba stwierdzić, że wpływ wypadków francuskich na Polskę był duży i pozytywny, że najbardziej postępowe elementy narodu polskiego solidaryzowały się z walką wyzwoleniczą Francji.

To nie tylko Jakób Jasiński, płomienny patriota i jeden z najbardziej dalekowszyczych polityków obozu reform, w swych wierszach apoteozował czyny sankiulotów. To nie tylko lud Starego Miasta mówił o konieczności utworzenia „klopów” (oryginalne nieco spolszczenie cudzoziemskiego słowa „klub”). Walka ludu francuskiego była doniosłym czynnikiem naszej własnej walki, jej obraz w niemałym stopniu kształtował wyobrażenia demokratycznego, radykalnego skrzydła obozu niepodległościowego w Polsce owych lat.

Tadeuszowi Kościuszcze Republika Francuska nadała godność swego honorowego obywatela. Do Francji skierował się, gardząc pruskimi zalecankami, twórca Legionów, Jan Henryk Dąbrowski. We Francji skupiła się niemała liczba polskich emigrantów, bojowników o niepodległość Polski i o wolność ludu polskiego. Z drugiej strony — idee francuskiej rewolucji miały głęboki wpływ na roz-

Interpelacje naszych Czytelników

Nadużycia przy rozdziale koni

Urzędnik i działacz PSL w sieradzkim brali łapówki. Naprawić krzywdy, ukarać winnych

W pow. sieradzkim doszło do poważnych nadużyć i gorszących zjawisk przy rozdziale koni dla gospodarzy nie posiadających inwentarza.

Przydzielonych zostało 80 koni, które rozdawała Komisja Rozdzielcza na podstawie podań wniesionych do Zarządu Związku Samopomocy Chłopskiej, a zaświadczonych przez wójta danej gminy, któremu z gospodarzy przysługują pierwszeństwo w ubieganiu się o konia.

Konie były znaczone numerami, a każdy otrzymujący upoważnienie do odbioru miał w nim wyszczególniony numer i cenę obowiązującą przy wystawianiu skryptów dłużnych.

Transport koni znajdował się w majątku państwowym w Niechmrowie i 13 lipca nastąpił rozdziel.

Rozdzielał urzędnik biura rolnego z Sieradza. Nie stosował się do numeracji, lecz dobre konie dawał tym, którzy dawali mu 1.100 zł. łapówki, gdyż taką „opłatę” sam sobie ustanowił.

Jeśli któryś z gospodarzy nie chciał dać łapówki, lub nie miał tej sumy, urzędnik pod pozorem, że numer na zapotrzebowaniu jest zatarty, konia nie wydawał.

W tych nadużyciach sekundował mu prezes gminnej Samopomocy Chłopskiej Kościelnicki, członek PSL i razem ze wspomnianym referentem wymuszał pieniądze.

Kto dał większą łapówkę dostawał dobre-

go i drogiego konia, chociaż podpisywał skrypt na niewielką sumę. Natomiast gospodarze odmawiający łapówki będą dużo płacili za słabe konie.

Zaznaczyć należy, że urzędnik w czasie pełnienia swoich czynności był pijany i ubliżał chłopom.

Oburzenie wśród chłopów na tak jawne łapownictwo urzędnika biura rolnego i „działacza” PSL jest ogromne. Nasze, chłopów, zdanie jest, że należy przez milicję odebrać wszystkie konie, sprowadzić do Sieradza i na nowo dokonać podziału, zgodnie z pierwotną numeracją.

Nowego podziału należy dokonać natychmiast, nie zwlekając i trzeba nauczyć łapowników, żeby odciecili im się na przyszłość podobnego postępowania.

Musimy stanąć w obronie najbardziej potrzebujących i nie dawać im krzywdzić.

Nieuczciwego urzędnika, winnego łapownictwa, pijaństwa w czasie służby, który obraził chłopów, należy oddać w ręce prokuratora.

Czas skończyć z łapownictwem, tym najgorszym nalogiem pewnej grupy samczyjących urzędników, którzy znalazzają się dziś na stanowiskach podrywając prestiż rządu i zaufanie do niego.

STANISŁAW DZIERBICKI
Instruktor pow. zarz. S. L.
w Sieradzu

Kronika kulturalna

Rozstrzygnięty został konkurs Związku Walki Młodych na utwór sceniczny. Pierwszej nagrody nie przyznano nikomu, drugą otrzymał ob. Rącki z Katowic za utwór pt. „Zemsta Górala”; dalsze nagrody przyznano F. Kusze, Stefanii Zawadzkiej i Czesławowi Idziakowi.

Od chwili istnienia w wyzwolonej Polsce Śląskich Technicznych Zakładów w Katowicach, gimnazjum Techniczne ukończyło 880 uczniów, czteroletnią szkołę techników 342, oraz 310 liceum. W bieżącym roku uczęszczało do szkoły przeszło dwa tysiące sześćset uczniów.

Jedna z wytwórni moskiewskich ukończyła film pod tytułem „Przysięga” poświęcony Stalinowi.

Film, reżyserowany przez Czajurę osnuty jest na tę przysięgę złożoną w 1924 r. przez Stalina u trumny Lenina i przedstawia najważniejsze wydarzenia z życia narodu radzieckiego, aż po dzień dzisiejszy.

Rolę Stalina gra znakomity artysta Gelowani, zdjęcia były robione w Moskwie, Stalingradzie i w miejscowości Gorki, gdzie stoi domek Lenina.

wój umysłów w Polsce porozbiorowej; ich zapał i wiara w wolność były natchnieniem dla niejednego pokolenia polskich niepodległościowców.

Upadek Rewolucji Francuskiej

Jakobińscy sankiuloci reprezentowali lud francuski, reprezentowali masy pracujące narodu, te masy, które chciały Francji, wolnej od wyzysku człowieka przez człowieka. Bili się przeciw przedwładze szlachty, bo ona wtedy przede wszystkim była warstwą pasożytniczą, wyzyskującą masy ludowe. Ale klasa szlachty wtedy nie była i nie mogła być klasą wszystkich wyzyskiwaczy.

Warunki obiektywne nie dojrzały wtedy do takiej klaszki. Miejsce ustroju pańszczyźnianego, feudalnego zajmował ustrój kapitalistyczny — także ustrój wyzysku mas ludowych. Miejsce szlachty zajmowali kapitaliści, wielcy kupcy, wielcy fabrykanci, kapitalistyczni właściciele ziemscy.

Bohaterstwo sankiulotów złamało feudalizm, złamało ustrój pańszczyźniany i przewagę „szlachetnie urodzonych”. Ale nie mogło ono już wtedy przełamać kapitalizmu, który dopiero sięgając po swe panowanie, kapitalizmu, który właśnie nabierał sił do największego rozwoju. Dlatego, kiedy sankiuloci złamali przewagę szlachty, warstwy kapitalistyczne, te warstwy, które nie były się razem z nimi, ale w masie swej nie były się też przeciw nim: wielcy kupcy i wielcy fabrykanci — objęli władzę w kraju. Dyktatura Napoleona Bonaparte, który usunął od władzy ludowych jakobińców, reprezentowała przede wszystkim te warstwy, warstwy nowych panów — kapitalistów.

Miało to wpływ i na sprawy polskie. Polityka Napoleona wobec Polski nie kierowała się żadnymi względami ideowymi, lecz wyłącznie własnym interesem napoleońskiej dyktatury i warstw, które ona reprezentowała. Napoleon popierał w Polsce nie postępowców, a mniej więcej „nowoczesnych” feudałów. Legiony zostały skierowane na San Domingo, gdzie zżarła je malaria.

Księstwo Warszawskie, utworzone przez Napoleona, dalekie było od ideałów tych radykalnych demokratów, którzy kiedyś spoglądali w stronę rewolucyjnego, jakobińskiego Paryża.

Ale mit Wielkiej Rewolucji żył w narodzie polskim. Żyła pamięć o bohaterach spod Valmy, prostych chłopach i rzemieślnikach francuskich, którzy zadali klasę słynnej na całą Europę armii pruskiej, o armii Republiki, które choć obdarte i bese, potrafiły stawić czoło interwencji reakcyjnej Europy.

Spadkobiercy ludzi 14 lipca, spadkobiercy jakobińców francuskich zawsze byli przyjaźni Polsce. Radykalna, ludowa demokracja francuska, ta demokracja, której kontynuacją jest dziś francuski ruch robotniczy, zawsze odnosiła się z przyjaźnią i zrozumieniem do dążeń wolnościowych narodu polskiego. Więzy, zadziergnięte przed 150-ciu z górą laty, przetrwały niejedną próbę.

Inne są dziś warunki, w których walczy awangarda narodu francuskiego — klasa robotnicza Francji — pra-prawunkowie rzemieślników z jakobińskich przedmieść Paryża. Klasa robotnicza Francji walczy dziś przede wszystkim przeciwko wielkiemu kapitalowi, przeciwko osławionym „dwustu rodzinom”, próbującym zawrócić Francję na manowce faszystów i reakcji. Walczy ona dzisiaj właśnie o to, czego nie mogli zdobyć jej przodkowie — sankiuloci Wielkiej Rewolucji. Walczy o Francję całego narodu, Francję ludu, Francję bez wyzysku człowieka przez człowieka.

Lud polski był z sankiulotami, kiedy walczyli oni przeciwko interwencji całej monarchistycznej Europy. Lud polski obecnie czuje szczerą sympatię dla klasy robotniczej Francji, dla demokracji francuskiej, która obchodzi dziś swe narodowe święto.

Roman Werfel.

LITERATURA i ŻYCIE

Rewolucyjna ballada Paryża

Wąskie i kręte zaułki starego Paryża szumią gwarem parnej, lipcowej nocy. Po wydeptanym bruku tętnią głośno kroki. Wzdłuż poczerwiałych murów przesuwają się miotliwie

Walter (Voltaire) ojciec duchowy rewolucji francuskiej

światła pochodni, drzące cienie śpiących ludzi. Miasto nie śpi. Powietrze rozbrzmiewa okrzykami, śmiechem i hałasem.

Paryż się bawi i upija wolnością. Na skrzyżowaniach ulic, na placach w ogrodach płoną czerwone ogniska. Barwny tłum śpiewa i tańczy przy dźwiękach orkiestr. Mundury gwardii, powiewne koblece suknie, szare wyniszczone ubrania robocze zdobne w trójkolorowe kokardy, wirują wokół czerwonych płomieni. Tymczasem z mrocznej ulicy nadciąga nowa gromada. Czerwone frygijskie czapki, niewidziane tu jeszcze stroje, niesłyszana obca piosenka. Jej rytm i melodia, słowa w prostocie naiwne, szybko podbiły serca. „La Carmagnole”, „La Carmagnole...” podchwytyją coraz to inne głosy. W zapomnienie poszła poprzednia, przed chwilą nucona melodia. „La Carmagnole, Carmagnole...”, śpiewają wszyscy, kręcąc się wokół ogniska.

Nikt nie pyta, skąd przyszedł ci nowi ludzie, kto ich nauczył piosenki i tańca. Gdzieś przygodny poeta układał słowa do nieznanej muzyki, a tłum podchwytywał i nłósił ją radośnie przez ulice. Tej nocy we wrzawie miasta narodziły się dziesiątki melodii, lecz ta, „Carmagnole” stała się najpopularniejsza, niepodzielnie objęła rządy i królowała.

Od tej pory piosenka była na ustach wszystkich. Śpiewano ją i tańczono. Nikt nie zastanawiał się co oznacza w refrenie „Carmagnole” i skąd swój rodowód wywodzi.

Wszystko co było nowe, co było skrajnie republikańskie, miało swe określenie — po prostu — Carmagnole.

Czarny strój z wieloma rzędami metalowych guzików, z rozłożystym kołnierzem, ożywiony trójkolorową lub purpurową kamizelką, nazwano — Carmagnole, bo nosił go reprezentanci „górali” i przedstawiciele Komuny. Nieodzownym warunkiem tej mody była czerwona frygijska czapka.

Gdy jeden z najznakomitszych dowodzących — Barere — przemawiał

z niezrównanym gaskońskim temperamentem, jego wspaniałe „carmagnoles” były przez Konwent entuzjastycznie przyjmowane. Barere był osobistością znaną i lubianą, a powodzenie swoje w znacznej mierze zawdzięczał temu, że był prawie zawsze zwia- stunem dobrych nowin i świeżych zwycięstw Republiki.

Jego „carmagnoles” przeplatane obrazowymi zwrotami, kazały brnąć sercu udzielać w słuchaniu, a kiedy je odczytywano żołnierzom w polu, byli pijani z radości — pisze Carnot.

La Carmagnole rozbrzmiewała teno- rem żołnierskiej piosenki i przylgnęła do wojska. I choć w okresie terroru śpiewało ono częściej „Gabelle” stojącą pod względem poetyckim nawet wyżej, zostało przy żołnierzach określenie dane im przez obce armie — Carmagnoles.

Piosenka wiodła sankiulotów do zwycięstw, weszła do teatru, stała się symbolem rewolucji. Aż do czasów Konsulatu wzmacniała ducha wśród strasznych potyczek Republiki.

Przyszła chwila, gdy umilkła ballada walczącego Paryża. Cesarz kazał ją wykreślić z repertuaru orkiestr wojskowych i musiała zejść ze scen

teatru. Ale nie poszła w zapomnienie. Przechowywały ją robotnicze przedmieścia Paryża: St. Antoine czy Monmartre.

Urzędowi historycy osądzili ją surowo. Była dla nich zbyt brutalna. Ale kochał ją dalej Paryż, Paryż ludu, Paryż pracy, Paryż demokracji.

I ilekroć wychodził on na ulicę, ilekroć wyprostowywał swe plecy, ilekroć podnosił się po wolność i chleb, tyle razy rozbrzmiewała na nowo i pieśń sankiulotów.

Brzmiała w r. 1830 kiedy lud Paryża obalał Burbonów. Huczała w krwawe dni czerwcowe 1848 r. Żegnała padających pod przewagą rodzimej reakcji i niemieckiego najeźdźcy bohaterów komuny paryskiej. Brzmiała znowu w te pamiętne dni, kiedy lud Paryża oczyszczał swe miasto od hitlerowskiego okupanta i od jego faszystowskich pachołków...

W dalekim Piemencie oddzielnym od Francji wysokim grzbietem gór leżało włoskie miasteczko — Carmagnola.

Czy tam nastąpiły narodziny piosenki? Czy ubiór o tej nazwie przywieźli robotnicy udający się z Piemontu na Prowansję — trudno odgadnąć.

Może był to po prostu przypadek i zbliżone brzmienie nazw.

To ciekawe podobieństwo próbował analizować pisarz francuski Dumarsan. — Twierdził on, że piosenka albo oparta jest na motywach regionalnej muzyki włoskiej, albo skomponował ją jakiś żołnierz francuski, który znalazł się tam w czasie zwycięskiego marszu na Piemont i Sabaudię. Jednakże taka teza koliduje z historią walk we Włoszech. „La Carmagnole” śpiewano w Paryżu w roku 1792, a wojska francuskie dotarły i okupowały prawy brzeg rzeki Po dopiero w roku 1796.

Raczej przynieśli ją ze sobą na północ Marsylczycy. Dzielni i cenieni — stali się modnymi w stolicy. Ich ubiór — przejęty od włoskich robotników — spowodował nazwanie ich — Carmagnoles — a stąd poszła ballada i taniec.

Gorący patrioci, spopularyzowali piosenkę, tworząc z niej symbol rewolucyjnej walki.

Dziś może w natłoku bodźców aktualnych — tu i ówdzie na codzień zapomniana, znalazła się przede wszystkim w Panteonie, jakim jest niewątpliwie i podręcznik historii i leksykon francuski.

J. G.

La Carmagnole

Choć pan Veto*) struty sztylet (bis)
W gardziele ludu Francji mierzy, (bis)
Roznieśli dwór i kamaryle
Dzielni francuscy kanonierzy.

A zatym: precz! Czymprzędzej: precz!
Arystokratów na latarniel
A zatym: precz! Czymprzędzej: precz!
Nie ujdą krzywdy im bezkarnie... (bis)

Tńczmy więc Carmagnole!
Niech żyje dźwięki! Upojny dźwięki! (bis)

Pan Veto**) znowu perorował,
Że los ma z losem Francji skutny... (bis)
Cóż?... Dzieje zmiotły pienne słowa.
Czy pora teraz na wyrzuty?

A zatym: precz! Czymprzędzej: precz!
Arystokratów na latarniel
A zatym: precz! Czymprzędzej: precz!
Nie ujdą krzywdy im bezkarnie...
Tańczmy więc Carmagnole! (bis)
Niech żyje dźwięki! Upojny dźwięki!

Antuanetka — babszyl wredny (bis)
Lud chciał zwałić na kolana (bis)
A lud nasz hardy jest, choć biedny:
Nie zna pokory wobec pana.

A zatym: precz! Czymprzędzej: precz!
Arystokratów na latarniel!
A zatym: precz! Czymprzędzej: precz!
Nie ujdą krzywdy im bezkarnie...
Tańczmy więc Carmagnole! (bis)
Niech żyje dźwięki! Upojny dźwięki!

Jej mąż się w szale zemsty młotał —
Jakoż się z żądzą nie uporał...
Kiepl nie znał siły sankiulota...
Ludwiku, głupcze, fora z dwora!

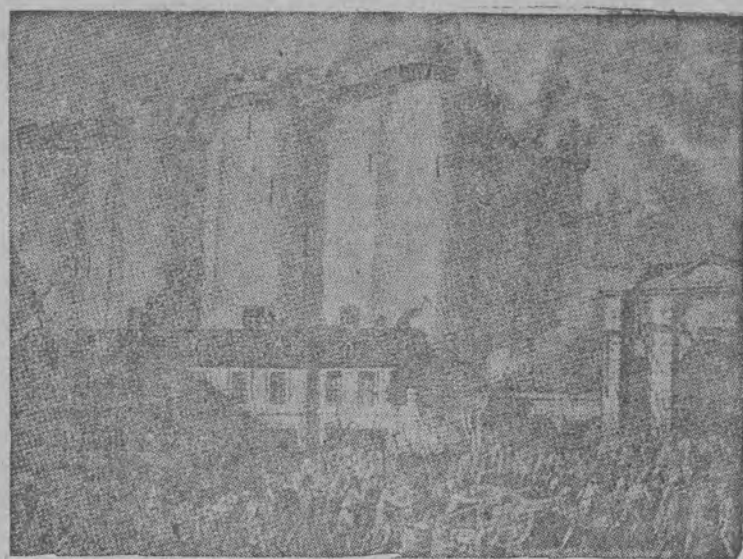
A zatym: precz! Czymprzędzej: precz!
Arystokratów na latarniel
Itđ. Itđ.

Najemny Szwajcar — Istna ciura (bis)
Miał mierzyć w nasze chłopskie skro-
nie (bis)

Lecz zanim strzelił, już dał nura,
Umiemy stawać w swej obronie!

A zatym: precz! Czymprzędzej: precz!
Arystokratów na latarniel
Itđ. Itđ.

Antuanet nie w ciemni biała (bis)
Dostrzegła w porę, co się święci! (bis)

zadobycie Bastylli

I by uniknąć wszelkich pytań,
Wykręcił chciała się na pięcie.

A zatym: precz! Czymprzędzej: precz!
Arystokratów na latarniel
Itđ. Itđ.

Król Ludwik chciał, by nań pracować (bis)
Aż do ostatnich potu granic (bis)
Tymczasem twarde padły słowa,
Że lud Ludwika ma już za nic.

A zatym: precz! Czymprzędzej: precz!
Arystokratów na latarniel
Itđ. Itđ.

My patrioci — rzecz wiadoma —
Przymierze mamy z pracy światem (bis)

Reálny wszakże sens dziś to ma,
Co jest oparte o armatę.

A zatym: precz! Czymprzędzej: precz!
Arystokratów na latarniel
Itđ. Itđ.

Arystokrata trzymają sztamę (bis)
Z monarchią — dawcą przywilejów (bis)

A myśmy zmyli ciemną plamę,
Z kochanej naszej Francji dziejów.

A zatym: precz! Czymprzędzej: precz!
Arystokratów na latarniel
Itđ. Itđ.

Kto druh mój — ten mi będzie drużem (bis)
Pomoże w mej rozprawie z wrogiem, (bis)

Pomoże łangą puścić juchę,
Tym, co zagrozić chcą nam drogę.

A zatym: precz! Czymprzędzej: precz!
Arystokratów na latarniel
Itđ. Itđ.

Dziś każdy sankiulot stolicy, (bis)
Co nic z dni przemian nie uronił, (bis)
— Niech żyją — woła — Marsylczycy
— Niech żyje dzielni lud Bretanii!

A zatym: precz! Czymprzędzej: precz!
Arystokratów na latarniel
Itđ. Itđ.

Przekazujemy potomności (bis)
Tradycję chwały sankiulotów, (bis)
Na cześć ich kielich — to najprorociej,
Dziś każdy z nas wychylić gotów.

A zatym: precz! Czymprzędzej: precz!
Arystokratów na latarniel
Itđ. Itđ.

Tańczmy więc Carmagnole!
Niech żyje dźwięki! Upojny dźwięki!
Tańczmy więc Carmagnole!
Niech żyje dźwięki! I armat jęk...

*) Madame Veto — Maria Antonina.
**) Monsieur Veto — Ludwik XVI.

Polska skrzydłata

Na odległej i spokojnej ulicy Kopcińskiego, między dużym gmachem szkoły powszechnej Nr 34 i Polskim Monopolem Spirytusowym mieszczą się skromne budynki L. W. D. (Lotnicze Warsztaty Doświadczalne), dawniej fabryka mebli Schneidera.

Stworzone w Lublinie po ogłoszeniu P. K. W. N., przybyły za Armią Czerwoną i Wojskiem Polskim do Łodzi w styczniu 1945 r. Z warsztatami znalazł się w Łodzi organizator ich, mechanik Zieliński zwany popularnie „ob. Władziem”, no i oczywiście stary „oblatany”, bo od 1932-go roku, zagorzały konstruktor-lotnik, inżynier Sułkowski.

Podczas gdy w Łodzi toczyły się jeszcze walki uliczne, garstka ludzi — szaleńców nie szabrowała i — wielu innych, ale rozpoczęła budowę Polskiej skrzydlatej.

Lecz skąd wziąć pieniądze?

Postanowiono robić meble i za zarobione w ten sposób pieniądze konstruować dalej Szpaka. Szły w świat szafy, biurka, tapczany, powstawał Szpak, aby wreszcie włosną bieżącego roku odbyć swój chrzest bojowy na linii Łódź—Warszawa.

To przekonano nieufnych do nielicznej garstki. Subsydia, które dotąd kończyły się na obietnicach zostały zrealizowane. Od dwóch miesięcy Ministerstwo Komunikacji przyznaje po 600 tysięcy, zapowiadając dalsze.

Lecz i „ludzie powietrza” mają swe przyziemne kłopoty, a są nimi nasze także niestety bolączki mieszkaniowe. Bezsukcesyjnie pukają i kołoczą do Urzędu Mieszkaniowego Zarządu Miejskiego. Może wreszcie ktoś się nad nimi ulituje?

Lecz ci ludzie niezym się nie zrażają. Żadne trudności nie stanowią dla nich przeszkody. To też w „laboratorium” warsztatów w ciszy i skupieniu „dojrzejają” plany dalszej rodziny Szpaków i rośnie Zak — szkolna maszyna, rozwijająca 160 km na godzinę.

Na pochyłych stołach kreślarskich, leżą projekty skrzydeł, kadłubów i podwozi. Na warsztacie jest „Szpak 3” o trzech kołach; jedno wysunięte do przodu przed śmigło, dwa w tyle i o metalowym kadłubie.

Nowe „dziecko” przeznaczono jest do akrobatyki. Już za pół roku będziemy podziwiać wyczyny szpakowskie; przeróżne loopingi, becunki, świece, korkociągi — od których zwykłym śmiertelnikom serce w pierśi zamiera.

Do dalszych planów należy lekka maszyna komunikacyjna, dwusilnikowa o sile 520 koni.

W sali wykładowej leżą porozkładane na stołach części silników; kompresory, pompy, chłodnie oleju, wody, śmigła i łuki, włączające w głowę młodych adeptów lotnictwa tajniki wiedzy.

W warsztacie mechanicznym, królestwie „ob. Władzia”, który chciał robić samoloty, choćby szczyrykiem, widnieje wielki napis na ścianie — to motto uczniów:

„W narodzie na pierwszym miejscu armia, w armii lotnictwo” i niżej:

„nie uczymy się dla szkoły, lecz dla życia, nie dla siebie, lecz dla ojczyzny”.

Oto jak podchodzą do wojska, do lotnictwa młodzi.

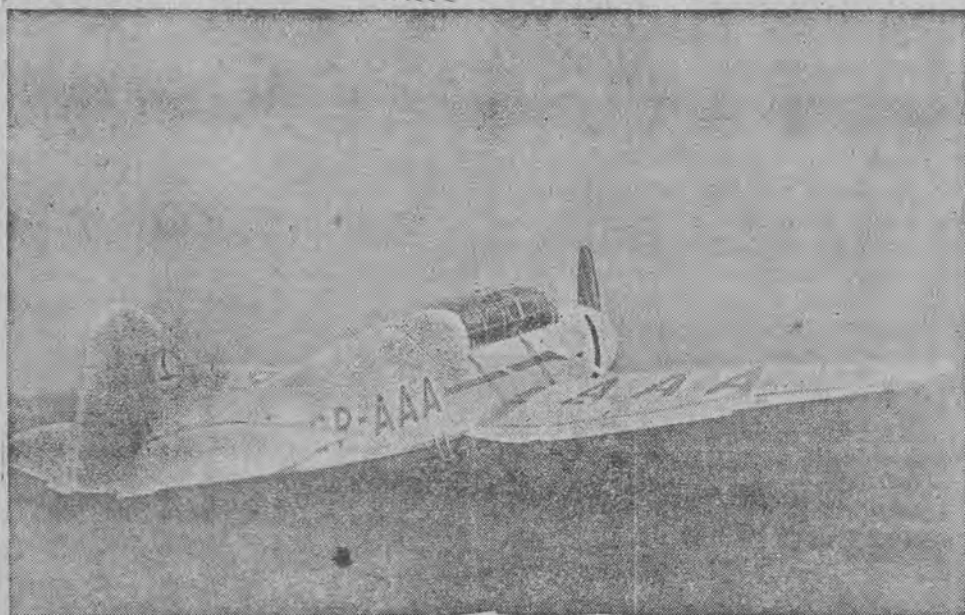
Aż czy im się śmieją przy pilowaniu, czy borowaniu i są szczęśliwi, gdy wykańcza się jakaś część Szpaka.

Tu kręci się „dziecko fabryki” pomagając gdzie się da. Jedenastoletni Rysio, sierota wychowany przez babkę — to przyszły inżynier.

Lecz nie tylko młodzi ulegli zarażliwej chorobie „baccilus aviaticus”. Starzy majstrowie stolarscy z zapalem heblują deski na ławki do szkół

powszechnych. Gotowe już ładują na smochody Zarządu Miejskiego. Bada znowu pieniądza.

Komplet maszyn do obróbki pozwała na całkowitą obróbkę drzewa surowego, co ogromnie ułatwia pracę.

Szpak Nr 2

W dużej, jasnej hali stoi na kozłach drewniany szkielec Szpaka 3.

Dziś wygląda jak najdelikatniejsza koronka. Mnóstwo subtelnych w rysunku wiązań tworzy piękny wzór. Tu króluje ob. Falkiewicz.

„Od dwudziestu lat — stwierdza z dumą — pracuję w wytwórni samolotów. Przed wojną w Lublinie, a teraz inżynier ścigał mnie do Łodzi.

„A oto śmigiełko” — może pani zobaczyć — objaśnia mnie, gładząc z czułością śmigiełko... długości 2 metrów. Ob. Falkiewicz jest zakochany w Szpaku. Ale i ja czuję, że zaczynam ulegać czarowi jego zgrabnej sylwetki.

Tak wygląda praca L. W. D.

Krzesła, ławki i stoły obok samolotów, starzy obok młodych.

W idealnej współpracy powstaje Polska skrzydłata w Łodzi.

H. Pucińska.

Lato w kraju tulipanów

Podróżnik, lecący samolotem nad Holandią — doznaje miłego zdziwienia czarów. Ten kraj — nad którym szeptają srebryści „Douglas” — wydaje się czarodziejskim dywanem, tkany ręką średniowiecznego mistrza. Aż mieni się w oczach o kolorów, od barw niezwykłych, poczynając od pastelowych odcieni, a kończąc na najjaszawszych wybuchach czerwieni i ognia. W Holandii bowiem kwitną kwiaty! Narcyze, tulipany, hiacynty mieszają się na przemian z błękitem wody kanałów i z zielenią rozległych pastwisk.

W Amsterdamie ruch jak za dawnych, dobrych czasów przedwojennych. Kształne, masywne budowy kobiety paradują w luksusowych strojach. Na ulicach rój rowerów...

Lecz zato Rotterdam, jeden z największych portów świata — legł w gruzach. 258 hektarów szalenie zabudowanego ongiś miasta — gorzej wygląda od Warszawy. 20.200 nieruchomości uległo całkowitej zagładzie. 2320 wielkich magazynów — dziś nie

istnieje. Zburzono 83 potężne gmachy szkolne, 14 wielkich szpitali, o najnowocześniejszych urządzeniach. 62 kościoły zginały bez śladu 31 wielkich gmachów użyteczności publicznej padło pastwą bomb niemieckich i ognia. 20 wspaniałych mostów nie istnieje. Stało się to wszystko w jednym dniu — 14 maja 1940 roku, kiedy Niemcy szturmowali Holandię.

Co jednak najbardziej dotknęło Holendrów — to strata rotterdamskiego portu — jak wspomnieliśmy wyżej — jednego z największych portów świata. 4.700 metrów kosztownego nabrzeża, 97 potężnych, zmechanizowanych kranów przeładunkowych, magazyny, tory kolejowe — wszystko to dziś przedstawia jedną bezkształtną ruinę. A przecież przed wojną Rotterdam przyjmował setki wielkich okrętów z ładunkami z całego świata. Miliony ton węgla, produktów zamorskich przybywało tutaj. Najdroższe kwiaty wędrowały stąd w świat szeroki!

Dziś „Dutch Indies” — Indonezja —

nie chce zwierzchnictwa Holendrów. Indonezja wypowiedziała Holandii walkę — chce być niezależnym krajem. Chce się sama rządzić.

Przejętny Holender już się prawie pogodził z tym faktem i nie myśli o dalszym prowadzeniu wojny na Dalekim Wschodzie. Ma za złe swoim ministrom, że nie układają się jakoś inaczej z „poddanymi” zza siedmiu mórz. Przejętny Holender wie, że trzeba się samemu wziąć ostro do roboty, by żyć jako tako.

A z aprowizacją jest tutaj dość krótko. Kartki oplewają co prawda na 2 i pół kilograma chleba tygodniowo, na 200 gramów mięsa, 125 gramów cukru, na taką ilość marmelady, masła, na dwa litry mleka tygodniowo i 20 sztuk papierosów na tydzień. Ale tak tylko oplewają kartki. Często mu szą same tylko kartki wystarczy!

Stosunki powojenne otworzyły wlewu Holendrom oczy na sprawę tego świata. Tysiące zrozumiały — że czas skończyć z polityką, która prowadzi w konsekwencji do wojny i zniszczenia. Poznali się na Niemcach, którzy obrabowali kraj doszczętnie. Poznali się także i na innych sprzymierzeńcach, którzy w dniach grozy myśleli wyłącznie o sobie i dalej to samo czynią w powojennych, trudnych dniach bytowania.

Przed niedawnym czasem wyjechała do Moskwy delegacja, złożona z ogrodników i hodowców kwiatów. Zawieziono dla Uwe Edele Josip Stalin — (Jego Ekscelencji Józefa Stalina), to co Holandia miała najpiękniejszego i najkosztowniejszego: setki kosów tulipanów i storczyków. Delegacja zwiedziła Kreml i Moskwę, była w Kchaterskim Leningradzie. Zwiedziła rosyjskie hodowle kwiatów i... poczciwi Holendrzy byli zdumieni. „Widzieliśmy tam jeszcze piękniejsze kwiaty niż u nas — dziwili się po powrocie.

— A tak liczyliśmy na eksport naszych cebulek do tego bohaterkiego kraju! — mówili ze smutkiem.

Delegacja pocieszyła się jednak. Przywieziono do Neederlandów projekty innych umów handlowych z ZSRR. Holendrzy zacierają ręce i patrzą już teraz na Związek Radziecki innymi oczyma. Bohaterski kraj, który wziął na siebie cały ciężar okrutnej wojny — zyskał wielką sympatię u tych pracowitych ludzi.

Opuszczamy rojny Amsterdam, odjeżdżamy z Rotterdamu, mając oczy pełne naszej Warszawy. Tot wederzins! Dowidzenia, Holandio!

Wieści z kraju

ZNANI NARCJARZE POLSCY WRACAJĄ DO KRAJU

Znani narciarze polscy Kula, Zubek i Zuliński wyjeżdżają 16 bm. z Metz do Polski w transporcie repatriantów.

35.000 SZTUK BYDŁA I KONI PRZYBYŁO DO POLSKI W CIĄGU MAJA I CZERWCA RB.

W ciągu miesiąca maja rb. wyładowano w Gdańsku i Gdyni z dostaw UNRRA, 13.590 sztuk inwentarza żywego, 9526 sztuk koni i 2.462 sztuk bydła oraz z zakupów Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych w Szwecji 1.294 konie i 179 krów. W ciągu czerwca br. przybyło do Polski w ramach dostaw UNRRA 14.825 szt. koni i 4.968 szt. bydła, prócz tego nadeszło 87.700 sztuk kurcząt rasowych.

WYNALEZEK POLSKICH INŻYNIERÓW

Stale notowane są poważne osiągnięcia na polu wynalazczości pracowników Polskiego Przemysłu Hutniczego. Ostatnio inżynierowie huty „Florian” ob. ob. Mendera i Szafranski zastosowali przy wstępnych walcach stalowych — celem osiągnięcia dłuższej trwałości w walcowni bruzdowej nadspawanie zużytych wokrojów przy pomocy specjalnie skonstruowanego aparatu.

Państwowy Instytut Spawalniczy wydał pochlebny opinię o wynalazku i uznał go za praktyczny w zastosowaniu i dający duże oszczędności.

ZALOBNA MANIFESTACJA

W niedzielę dn. 14 lipca rb. odbędzie się uroczyste zakończenie ekshumacji w Magdalence. Uroczystość rozpocznie się nabożeństwem żałobnym w miejscowym kościele o godz. 9 min. 30.

ZJAZD CHIRURGÓW POLSKICH W GDANSKU

W dniach 7—10 bm. odbył się w Gdańsku pierwszy doroczny zjazd chirurgów polskich. W zjeździe wzięło udział około 200 lekarzy chirurgów z całej Polski. Zjazd poświęcony był zagad-

niom związanym z operacjami narządów wewnętrznych i chirurgii kości. W czasie dyskusji poruszono m. inn. sprawę wpływu penicyliny na postępy w chirurgii.

BANDYCI SKAZANI NA ŚMIERĆ

Wojskowy Sąd Rejonowy w Białymstoku rozpatrzył sprawę członków nielegalnej organizacji Ciupieckiego Tadeusza i Olaka Antoniego, mieszkańców powiatu białostockiego, oskarżonych o dokonanie szeregu napadów. Obaj oskarżeni zostali skazani na karę śmierci.

ZATWIERDZONY WYROK ŚMIERCI

Bolesław Stroński, były urzędnik Ubezpieczalni Społecznej w Pszczyńcu, wyrokiem Sądu Specjalnego w Katowicach z dnia 19.6.46 r. został skazany na karę śmierci. Sylwetka skazanego Strońskiego w świetle zeznań ponad 20 świadków wygląda szczególnie ponuro. Będąc kapo w obozie koncentracyjnym w Gusen, z niebywałym okrucieństwem odnosił się do więźniów, bił ich i katował, tamal im ręce i nogi, spychał więźniów ze ściany skalnej podczas pracy w kamieniołomach. Specjalnie zgnęał się nad inteligentami. Ma on na sumieniu dziesiątki istnień ludzkich. Za „gorliwą” i owocną pracę Stroński został zwolniony z obozu w grudniu 1943 r., co było niezmiernie rzadką rzeczą w dziejach jakiegokolwiek obozu koncentracyjnego. Prezydent Krajowej Rady Narodowej, do którego odwołał się Stroński, z przysługującego mu prawa łaski nie skorzystał.

OLBRZYMIĘ POŁOWY RYB NA BALTyku

Ostatnio w związku z dużymi połowami ryb morskich powstają dalsze rybne zakłady przetwórcze. W Gdyni—Chylonii utworzone zostały 3 wędzarnie o 16 piecach oraz fabryka konserw. W Orłowie — wędzarnia i fabryka konserw. W Borze na Półwyspie Helskim uruchomiono 2 dalsze wędzarnie. Wszystkie te zakłady są mniejszymi przedsiębiorstwami i należą do prywatnych właścicieli.

Głos Kobiet

Matko Polko—Twoim jest obowiązkiem wychować dzieci w duchu umiłowania Człowieka.

Twórzmy spółdzielnie zdrowia na wsi

Wiesz, zdawało by się, posiada wszelkie warunki na to, by jej mieszkańcy cieszyli się najlepszym zdrowiem. Wiemy jednak aż nadto dobrze, że tak nie jest. Wojna, wysiedlenie wpłynęły wybitnie na to, że stan zdrowia mieszkańców naszej wsi, który już przed wojną do świetnych nie należał, uległ obecnie znacznemu pogorszeniu. Trudne warunki odbudowy kraju nie pozwalają państwu na szybkie zorganizowanie dostatecznej ilości ośrodków zdrowia i zapewnienie mieszkańcom wsi należytej opieki lekarskiej. Jednakowoż i mieszkańcy wsi mogą zorganizować dla siebie taką formę opieki lekarskiej, która nie obciążając każdego z nich nadmiernymi kosztami, ochronę zdrowia im zapewni. Taką niekosztowną pomoc lekarską uzyskać mogłaby wiesz, organizując spółdzielnię zdrowia. Mieszkańcy określonej gromady wiejskiej, którzy chcą korzystać ze stałej opieki lekarskiej, zawiązują spółdzielnię, wplacając określone udziały. Spółdzielnia zawiera umowę z lekarzem, by w określone dni tygodnia, w określonych godzinach urzędował w danej gromadzie. Odbywa się badanie lekarskie członków spółdzielni i ich rodzin za niską opłatą. Jeśli któryś z członków spółdzielni jest chory obłożnie — lekarz odwiedza go w domu.

W ten sposób członkowie spółdzielni mieliby pełnowartościową opiekę lekarską, gdyż stała kontrola stanu ich zdrowia, zapobiega chorobom zawczasu, bądź też po przebytej chorobie obłożonej (specjalnie u dzieci) stała obserwacja lekarza nie dopuści do wywiązania się jakichkolwiek powikłań. Ta forma opieki nad zdrowiem mieszkańców wsi dałaby niewątpliwie bardzo duże rezultaty, a koszty poniesione na opiekę lekarską, zorganizowaną w ramach spółdzielni lekarskiej, nie byłyby wyższe od sum, jakie zostają przez mieszkańców wsi wydatkowane na sporadyczne wizyty lekarskie, lub lekarstwa zakupowane w aptekach bez porady lekarskiej oraz na porady babek i znachorów.

Kobiety wiejskie, zorganizowane w kołach Ligi Kobiet, bądź Samopomocy Chłopskiej w zrozumieniu doniosłości zagadnienia zdrowia wsi, powinny stać się inicjatorkami powstawania spółdzielni zdrowia w gromadach wiejskich.

I. K.

Zbrodnia kielecka wstrząsnąć powinna była sumieniem wszystkich Polaków. To morderstwo, popełnione na Żydach przez podszyty tłum, odsłoniło nam wszystkim ogrom spustoszenia, jaki w sercach i mentalności wielu ludzi dokonał posiew hitleryzmu. Bilans strat Polski w tej wojnie, to nie tylko wyniszczenie sił biologicznych narodu, to równocześnie wsączenie w jego duszę jadu hasel rasowej nienawiści.

Zdawało się przecież, że wojna, straszne wspólne przejścia Polaków i Żydów-polskich obywateli, wspólna walka z wrogiem, ulecza naszych antysemitów z oparów obłąkającej nienawiści rasowej.

Ze tak się nie stało — dowodem mord kielecki.

W Łodzi, w jednym ze szpitali, umieszczono grupę 27-miu ofiar pogromu kieleckiego. Przywieziono tych, którzy są najmniej ranni, najmniej pobici, tych, którzy nadawali się do dalszego transportowania.

W ramach wizyty, jaką ofiarom Kiele złożyli delegaci Ligi do Walki z Rasizmem, miałam możność widzieć rannych i rozmawiać z tymi z nich, którzy są w stanie rozmowę prowadzić i mogą o swych przejściach opowiadać. Jest nadzieja, że wyleczą się oni z zadanych ran, ale to co przeżyli, pozostanie zawsze wyryte w ich pamięci, gdyż takich przejść się nie zapomina. Są między nimi mężczyźni i kobiety, starzy i młodzi. Ciężko jest patrzeć na ofiary pogromu. W każdej sali, w każdym łóżku chorzy obandażowani, ręce nogi, głowy, całe ciała w opatrunkach. Twarze tych ludzi są zbite tak straszliwie, że przedstawiają często jedną prawie bezkształtną napuchniętą siną masę. Jeden z nieludzko skatowanych ludzi mó-

-ogrzeb ofiar pogromu kieleckiego

wi do nas: „i za co... za co, mój Boże! Przyjechałem do Kiele, do domu. Kamienie całowałem ze szczęścia, że wreszcie wśród swoich — i za co?... — mówi to, co wszyscy w tej chwili myślimy i oni, ofiary i my, którzy ich odwiedzały ze słowem współczucia i pięknym uczuciem wstydu, że wśród nas Polaków taki los ich spotkał. Rozdajemy wśród chorych papierosy. Na sali ko biecej większość nie pali. Jedna z ofiar dziewczynka, drobna szczipka, tłomaczy „Ja jeszcze nie palę proszę pani, ja mam 14 lat“. W tym wieku nie pali się jeszcze papierosów, wszak dzieci palić nie powinny, ale wiek nie stał się obro-ną, to dziecko też zostało skatowane, że nie umarło — przypadek. Intencją o-

prawcy było zabić, zniszczyć. Obchodzi-my wszystkie sale, przed jednym z pokojów zatrzymuje nas siostra dyżurna — „lepiej niech państwo tu nie wchodzi, chora otrzymała przed chwilą wiadomość, że mąż jej zginął w masakrze. Te słowa nam unaoeczniają, że Kiele to nie tylko rany, to śmierć“.

Jestem matką i wciąż przed oczyma mi stoi szczipka sylwetka pobitego dziecka. Za co?... Nie, my matki—Polki nie możemy obojętnie przejść obok aktu zbrodni na wzór niemiecki popełnionej. My matki — Polki walczyć musimy z antysemityzmem jako z jednym z przejawów zbrodni. reakcji, która kraj cały chce zatopić w potokach krwi bratniej.

Dlaczego kobiety mało korzystają z wczasów

Szeroko zakrojona akcja wczasów pracowniczych jest wielkim sukcesem dla człowieka pracy, który dawniej nigdy nie mógł sobie pozwolić na całkowity wypoczynek w okresie urlopu.

Obecnie, dzięki upaństwowieniu przemysłu, dzięki wielkim przemianom społecznym, jakie zaszły po zakończeniu wojny, znalazły się fundusze na pokrycie kosztów, związanych z poby-

tem pracownika w domu wypoczynkowym. Akcja ta jednak nie jest całkowicie wykorzystywana głównie przez kobiety. Jeśli bowiem zajrzemy do kart ewidencyjnych do wczasów pracowniczych, to niestety z żalem musimy stwierdzić, że znikomy tylko procent kobiet korzysta z wczasów, ogromna zaś większość korzystających — to mężczyźni.

W fabrykach, gdzie pracują kobiety, ilość miejsc zarezerwowanych nie jest wykorzystana. Tłumaczy się, zachęca — często jednakże bez rezultatu.

Pozornie wygląda na to, że kobiety nie mają zaufania do akcji wczasów, że mają jakieś zastrzeżenia co do organizacji itp.

Ale po krótkiej, serdecznej rozmowie wchodzimy w sedno zagadnienia.

— Obywatelko — mówi stara robotnica, matka czworga dzieci — jakżeż ja bym chciała wyjechać, odpocząć, nie myśleć, co ugotować na obiad, a co na kolację.

— Rozumiem, jak wielkim dobrodziejstwem są te wyjazdy dla kobiety pracującej, ale niestety jadą młode, które nie mają dzieci, one mogą odpocząć, — ale my, matki pracujące — nie!

Czyżby rzeczywiście sprawa tak wyglądała, czyż nie da się wszystkiego zorganizować tak, aby nie ucierpiał dom i dzieci, i by kobiety mogły odpoczywać, nabrać sił do nowej, dalszej pracy?

Jeśli wyjazd na wczasy przypada na okres wakacji szkolnych — matka obciążona dziećmi, powinna starać się już wcześniej, aby w tym samym czasie, kiedy ona wyjedzie, jej dzieci wyjechały na kolonie.

W ten sposób rozwiązywany zostanie problem opieki nad dzieckiem w okresie pobytu matki na wczasach. Sądzę, że przy dobrej woli instytucji zatrudniających kobiety, da się tę kwestię, bez wprowadzenia większych zmian całkowicie rozwiązać. Jeśli bowiem przy niektórych zakładach pracy istnieją tylko żłobki dzienne, to na okres wczasów należałoby w miarę możliwości wprowadzić żłobek całonocny tj. opiekujący się dzieckiem również i w nocy. W ten sposób mogłoby znaleźć rozwiązanie przeszkoda największa.

I. L.

MODY

Dzisiejsza moda, ta uroczą tyranką naszych kieszeni i gustów, nabrała wiele wyrozumiałości. Dopuszcza i pochwała najrozmaitsze kombinacje materiałów, kolorów, a nawet fasonów naszych sukienek, kostiumów lub płaszczyków. A kapelusze jakie wykazują bogactwo form. Od najskromniejszych fasonów sportowych do wyszukanych stroików, które tylko dziwnym sposobem utrzymują się na czubku głowy.

Ta pobłażliwość mody jest niestety niepotrzebna dzisiejszej kobiecie, która bez mała od niezbędnych części garderoby musi kompletować od nowa swą bieliznę i ubranie. Moda dzisiejsza wymaga jednak dużego wyrobienia, smaku i gustu, dużego poczucia praktyczności i indywidualności w odniesieniu do cech urody i figury. Przy dzisiejszej modzie każda z nas musi cechować umiar, by przez nieodpowiednie ubranie nie ośmieszyć siebie. Pamiętajmy, że cecha prawdziwej elegancji jest skromny, a nie ekscentryczny ubiór. Mam wrażenie, że wszystkim nam wiadomo, że moda dzisiejsza propaguje luźne, górne części sukienek, zmarszczki, draperie, rozkloszowane bardzo i fałdowane spód-

niczki. Długość spódniczki powinna sięgać poza kolana. Przemawia za tym poczucie estetyki, chodzi o zakrycie części podkolanowej nogi od tyłu, tak nieestetycznie wyglądającej nawet przy najzgrabniejszej nodze. Rękawy u bluzek i sukienek również coraz częściej występują w formie trzywierzciowej, t. zn. poza łokieć. Obok podaje czytelnikom model sukienki skombinowanej z dwóch kolorów. Kolory obojętne, byleby harmonizowały ze sobą: np. popielaty z bordo, beżowy z brązowym, granat z niebieskim lub zielony z brązowym czy beżowym.

Jeśli chodzi o fryzury to zasadniczo modna jest ta fryzura, która odpowiada danemu typowi urody. Odmładniająca fryzura luźna, z lokami swobodnie spadającymi na kark, a dodają poważnego wyglądu t. zw. „fryzury cebulki“, t. zn. włosy zaczesane w górę. Fale i loki powinny być luźne, a nie drobne „ulizane“ jak wyrzeźbione w drzewie. Czoło i uszy odsłonięte.

Tych kilka uwag na temat mody wskazuje na możliwości indywidualizowania, musi jednak ono być potraktowane z umiarem.

Włada.

KINA

„POLONIA“ (Piotrkowska Nr 87)
Nowa, kapitalna komedia muzyczna
„CICHE WESELE“
„IĘCZA“ (Piotrkowska 108)
„DAMA Z MALAKKI“
„WISLA“ (Przejazd 1)
„A IMIĘ ICH MILION“
„KOCHAJ TYLKO MNIE“
od godziny 20-tej
„ODYNIA“ (ul. Przejazd 2)
„GORĄ DZIEWCZĘTA“
„STYLLOWY“ (Kilińskiego 123)
„ZAPOMNIANA MELODIA“
„WŁOKNIARZ“ (Lwowska 16)
„ZAJAZD NA ROZDROŻU“
„HEL“ (ul. Legionów 2-4)
„GORĄ DZIEWCZĘTA“
„ROBOCINI“ (ul. Kilińskiego 178)
„JEDEN Z SAMOLOTÓW ZAGINAŁ“
„PRZEDWIOSNIE“ (Zeromskiego 74-76)
„CO MOJ MAŻ ROBI W NOCY“
„TAIRY“ (Sienkiewicza 40)
„PROFESOR WILCZUR“
„REKORD“ (ul. Rzgowska 2)
„DOM BANKOWY“
„BAJKA“ ul. Franciszkańska 54
„MOI RODZICE ROZWODZĄ SIĘ“
„WOLNOŚĆ“ (Napierkowskiego 16)
„KWIAT MIŁOŚCI“
„ROMA“ (Rzgowska 84)
„ZŁOTA MASKA“
„ZACHĘTA“ (ul. Zatorska 24)
„NIEBEZPIECZNA MIŁOŚĆ“
„MUZA“ (Ruda Fabianicka)
„JA TU RZĄDĘ“
„ADRIA“ (ul. Marsz. Stalina 1 (Główna))
„A IMIĘ ICH MILION“
„SWIT“ (Bałucki Rynek 5)
„DOKTOR KILDARE“

Początek seansów w dni powszednie o godz. 16, 18, 20. — W niedzielę i święta o godz. 14, 16, 18 i 20.
Kino: „Hel“, „Adria“, „Przedwiosnie“ i „Roma“ rozpoczynają seanse o pół godziny później tzn. w dni powszednie o godz. 16.30, 18.30 i 20.30, w niedzielę i święta pierwszy seans o godz. 14.30 itd.
Przedsprzedaż biletów do kin: Rekord, Wolność i Roma dla członków Związków Zawodowych (zgłoszenia zbiorowe zgłaszać w Radzie Zakładowej fabryki Geysera (Piotrkowska 295) od godz. 10—13.
Celem uniknięcia natłoku prosimy o przychodzenie na wcześniejsze seanse.

DZIŚ W BAŁTYKU o godz. 20-tej po kilkunastu dniowej przerwie wznowia się doskonała komedia „Kochaj tylko mnie“, o której prócz „KOCHAJ TYLKO MNIE“ ze Złotem nie więcej pisać nie trzeba.

Komplety buchalterii przebiekowej finansowej, listy płacy, magazynowej oraz skrynek do kartotek poleca:
Z KULIGOWSKI
Piotrkowska 109 m. 8, tel. 276-11

PRZETARG

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na roboty budowlane w budynkach Zakładu Wychowawczego przy ul. Karolewskiej Nr. 51.
Oferty pisemne odpowiadające treści kosztorysu ślepego należy składać w Wydziale Technicznym, ul. Piotrkowska Nr. 64, I piętro, pokój Nr. 5 do dnia 23 lipca 1946 r. do godz. 11-ej w kopercie należy zamknąć z napisem „Oferty na roboty budowlane w budynkach Zakładu Wychowawczego przy ul. Karolewskiej Nr. 51“.
Szczegółowe informacje oraz kosztorys ślepy z warunkami przetargu otrzymać można w Wydziale Technicznym, Oddział Budowlany, ul. Piotrkowska Nr. 64, III piętro, pokój Nr. 207.
Otwarcie kopert nastąpi w dniu oznaczonym na składanie ofert o godz. 12-ej.
Wadium przetargowe zgodnie z przepisami obowiązującymi w wysokości zł. 65.000 należy wpłacić w kasie Zarządu Miejskiego, ul. Roosevelta 15, a kwit wpłaty dołączyć do oferty.
Łódź, dnia 13 lipca 1946 r.
Zarząd Miejski w Łodzi

Lekarze

Dr. MARIA WILKOWA, choroby oczu, przyjmuje od 4-tej do 6-ej — Świętokrzyska 6, tel. 179-80.
Dr. HENRYK PROCHACKI, choroby skórne i weneryczne, ul. Legionów 17, przyjmuje 12—1 i 3—6 pp.
Dr. ZOFIA SKONIECZKA, lekarz szpitala Kochanówka. Spec. chorób nerwowych przyjmuje 4—6 Piotrkowska 16.
Dr. med. E. MIKULCZ, lekarz-dentysta, specjalista w leczeniu dziąseł i jamy ustnej, ul. ca Zaradzka 17, tel. 144-45.
DR. KONDRACKI specjalista chorób żołądka, kasek, wątroby. Narutowicza 35, przyjmuje 3—6, telefon 206-99.
Kupno i sprzedaż
MASŁO śmietankowe, sery holenderskie, tyłczyckie, blokowe, gęsi białe skubane, jaja, miód — sprzedaż hurtowa, Łódź, Gdańska 184, tel. 145-82
SPRZEDAŻ-kupno używanych mebli po cenach przystępnych, Łódź, Sienkiewicza 3/5. B-cia Ancerowicz.
KUPUJEMY złom srebra (używane przedmioty, monety) w każdej ilości. Płacimy najlepiej. Laboratorium Pl. Wolności 2 m. 2 w podwórzu na lewo. Godz. 8—15.

Teatr, muzyka i sztuka

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA
(Daszyńskiego 34)
Dziś 2 przedstawienia o godz. 16.15 i 19.15 cieszącej się wielkim powodzeniem arcywesołej komedii pt. „DZIEŃ BEZ KŁAMSTWA“ z udziałem znakomitego artysty Jana Kurnakowicza.
Dyrekcja Teatru zawiadania pt. publiczność, że sztuka grana będzie tylko do końca m-ca lipca.

TEATR W. P.
gra codziennie o godz. 19-ej znakomitą sztuką B. Shaw'a UCZEN DIABŁA w premierowej obsadzie: Chojnacka, Górka, Jezierska, Rachwałska, Zamkow, Borowski, Damiński, Hańcza, Krasnowiecki, Kwaskowski, Pietraszkiewicz, Pillarski, Przyjemski, Śródka i Urbanski. Świetna reżyseria Krasnowieckiego, piękne kostiumy i dekoracje Daszewskiego, oraz wspaniała gra aktorów składają się na to piękne widowisko. Publiczność proszona jest o punktualne zajmowanie miejsc, gdyż po rozpoczęciu przedstawienia nikt na scenę nie będzie wpuszczany.
GOŚCINNE WYSTĘPY MARI GORCZYŃSKIEJ
Wkrótce rozpoczną się gościnne występy w Teatrze Wojska Polskiego ulubienicy publiczności teatralnej i kinowej całej Polski, jednej z najznakomitszych aktorek polskich MARI GORCZYŃSKIEJ, która ukaże się po raz pierwszy w Łodzi, w kapitalnej komedii Herczego NIEBIESKI LIS. Reżyseruje NIEBIESKIEGO LISA Stanisław Daczyński, zarazem twórca jednej z ról naczelnych. Inne role grają: Leon Pietraszkiewicz, Jan Swiderski i Halina Jezierska.

TEATR POWSZECHNY TUR
gra codziennie świetną sztukę Tadeusza Rittnera WILKI W NOCY. Świetne wykonanie ról przez Józefa Węgrzyna, Łabuńską, Łuczycą, Bronowską, Łabęckiego, Swiderskiego i Szietyńskiego, znakomita reżyseria Daczyńskiego oraz piękne kostiumy i dekoracje O. Axera zdecydowały o sukcesie tej sztuki.

TEATR „SYRENA“
(w Teatrze Letnim Bagatela, Piotrkowska 94)
Dziś 2 przedstawienia farsy St. Dobrzańskiego w opracowaniu J. Tuwima i T. Sygietyńskiego ZOENIERZ KRÓLOWEJ MADAGASKARU na czele z Mirą Zimińską i Ludwikiem Eempolińskim, oraz zespół „SYRENY“, balet i orkiestra.
Początek przedst. o godz. 16.30 i 19.30.
Kasa Bagatela czynna cały dzień.
TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA“
Dziś o godz. 19 tylko jedno przedstawienie operetki E. Kaimana „MARICA“ z Elną Gistad w roli tytułowej.
Kasa teatru czynna od godz. 11.

MIEJSKIE MUZEUM PRZYRODNICZE
(Park Sienkiewicza)
Otwarte jest dla zwiedzających w dni powszednie z wyjątkiem poniedziałków od godz. 11 do 17, w niedziele i święta od 10 do 13-ej.
OGROD ZOOLOGICZNY NA ZDROWIU
(dojazd t.amwajem Nr. 9)
Otwarty codziennie od 9 rano do zmroku.

sprzedaje

CHLEB ŻYTNY w cenie **18 zł.** 1 kg

Państwowa Centrala Handlowa w Łodzi
Dział Spożywczy przy ul. Kilińskiego 88
stołówkom, konsumom, sklepom fabrycznym, oraz kupcom detalistom.

Nożyki do gotowania po przystępnych cenach dla wszystkich. **KOTŁY** do gotowania zup 20—100 litr. — **KONWIE** do mleka, **ŁYŻKI**, noże, widelce nierdzewne — **ALUMINIOWE** naczynia, **WAGI** stołowe dziesiętne, odważniki — **ŁÓŻKA** siatkowe, **WYROBY** stalowe i galanteria metalowa. **OSTRZENIE**, platerownie — **PROWINCJA** za zaliczeniem

R. LINKOWSKI
Piotrkowska 120 i 52, telefon 172-26.

Co usłyszymy przez radio
Program na niedzielę 14 lipca 1946 r.

Kraków: 7.00 Pieśń „Kiedy ranne wstają...“ 7.05 kalendarzyk historyczny. 7.10 aud. poranna. W-wa: 8.00 dziennik. Łódź: 8.20 Progr. na dziś. W-wa: 8.25 Muzyka z płyt. Kraków: 9.00 nabożeństwo. 10.00 aud. regionalna „Ziemia sandomierska“. Łódź: 10.40 Najciekawsze aud. przyszelego tygodnia. 10.45 Co się dzieje w Łodzi? 10.55 Aud. dla wsi: a) muzyka, b) Poradnik rolniczy w opr. inż. J. Pajaka „Rozwój roślin, a ich zasilenie“, c) „Wiciowa poezja“ w opr. Z. Nabzdya i J. Serejskiego. 11.25 Utwory Cezarego Francka z płyt. 11.40 Co piszą radiosłuchacze? 11.50 Rezerwa. Kraków: 11.57 Sygn. czasu i hejnał z Wieży Mariackiej oraz wskazania obywatelskie T. Kościuszki. W-wa: 12.06 Poranek symfon. w przerwie radiokronika i „Przy głośniku“. Katowice: 13.30 „Niemcy po wojnie“. W-wa: 13.40 aud. wojskowa. 13.55 najciekawsze aud. przyszelego tygodnia. 14.00 aud. dla świetlic wiejskich, 14.35 chwilka biura studiów. Kraków: 14.40 Teatr Wyobraźni. W-wa: 15.20 recenzja. 15.30 koncert. Łódź: w progr. ogólnopolskim. 16.00 „Władz kotek na plotek“, aud. si-muz. dla dzieci w opr. Krystyny Gogolewskiej. Opr. muzyczne Edwarda Ciukrzy, reż. T. Markowskiego. W-wa: 16.20 aud. dla młodzieży. 16.35 Z dziejów bohaterstwa narodowego. 16.30 kronika kultury. Bydgoszcz: 17.00 podwieczorek przy mikrofonie. W-wa: 18.15 „5 minut poezji“. 18.20 przegląd tygodnia. 18.30 tygodnik dźwiękowy. Łódź: 18.45 Wizyta w redakcji „Szpilek“. Aud. oprac. Wiesław Brudziński. Kraków: 19.10 wieczór muzyki operetkowej. W-wa: 20.00 dziennik. 20.30 podróz po świecie. 20.50 „10 minut poezji“. Łódź: 21.00 Fel. literac. M. Kalinowskiej „Ziowróbna dziewczica“ 21.10 koncert życzeń. 21.30 Fragment ze Zjazdu Gospodar. Przem. Włókien w Łodzi-Katowice: 22.00 aud. rozrywkowa. Łódź: 22.15 Wiad. sportowe. 22.20 Koncert życzeń. W-wa: 23.00 dziennik. 23.20 progr. na jutro. Łódź: 23.30 koncert życzeń. 23.40 Progr. na jutro. Zakończ. aud. i Hymn do 23.45.

Teatr Kameralny D. Ż. Daszyńskiego 34
Dziś godz. 16.15 i 19.15 Dziś **Jan Kurnakowicz** w komedii **„Dzień bez kłamstwa“**

MIEJSKIE MUZEUM ETNOGRAFICZNE
w Łodzi, Plac Wolności 14 jest otwarte dla zwiedzających w dni powszednie z wyjątkiem poniedziałku od godz. 11 do 1 w niedzielę i święta od 10 do 13.

ŻALUZJE

Fabryka żaluzji drewnianych, zimowe letnie do okien, drzwi i wystaw nowe czesnych.
Wykonuje wszelkie roboty stolarskie
„IPE“ Łódź, Poznańska 51
Tel. 153-97 — dojazd tramwajami 3 i 4

Wytwórnia Chemiczna
TEOFIL PALCZYŃSKI
Łódź, Nawrot 43, tel. 220-52

poleca **PASTY DO OBUWIA:**
„PRIMALIN“
„ARGO“

Orzeźwiający drosy
w 5-ciu smaczkach,
Irysy i bogaty asortyment cukierków poleca
Wytwórnia Cukrów

Maksymilian KOWALSKI
I S-OWIE
Łódź, Legionów 6

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI
W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25. 6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580) Urząd Skarbowy w Łodzi podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 18 VII 1946 r. o godz. 10—15 w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 211 Składnicy Skarbu celem uregulowania zaległych należności za podatki dochodowy VII—III 45 Tenenbaum Adam, zamieszkały Wysoka 22, odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

koszule męskie (szermowa), kolor szary II gat. ilość 522, jednostka 700, cena szacunkowa 365.400 zł.

Z uwagi na to, że licytacja wyznaczona w pierwszym terminie na dzień 11.7. 1946 r. nie doszła do skutku wymienione wyżej przedmioty w myśl § 92 powołanego na wstępie rozporządzenia mogą być sprzedane za cenę niższą od oszacowania.

Zajęte przedmioty można oglądać dnia 18.7. 1946 r. od godz. 10 do godz. 15 w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 211 Składnicy Skarbowej.

Kierownik Urzędu Skarbowego

„Społem“ wyjaśnia:

Oplerając się na relacji łódzkiego Koła Związku Inwalidów R. P., wskazaliśmy w sobotnim numerze naszego pisma na niedo-maganie, jakie mają miejsce przy wydawaniu przez łódzki oddział „Społem“ papierosów przydziałowych inwalidom-kioskarzom.
W związku z tym łódzki Okręg „Społem“ wyjaśnia, że po odbiór papierosów zgłaszają się równocześnie wszyscy inwalidzi-kioskarze, wobec czego dalsza w kolejności część zgłaszających się narażona jest z konieczności na oczekiwanie.
„Społem“ dopiero ostatnio objęło reparację papierosów przydziałowych, co sprawia, że wchodzący w rachubę aparat nie jest jeszcze dostatecznie zmontowany i usprawniony. Nastąpi to już w najbliższym czasie. W najbliższym czasie również powstanie nowy, centralnie położony punkt papierosów przydziałowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

DŁA STOŁÓWEK — talerze fajansowe, miski sprzedaje hurtownia Rzgowska 2, tel. 132-28.
WÓZEK dziecienny dla bliźniąt używany w dobrym stanie kupię. Wólczńska 20, m. 3.
KOSSAK Wojciech, Alfred Wierusz-Kowalski, Żukowski, Wygrzywalski, Stryjeńska, Bagieński, Skoczylas, Zak i w. in. Dom Sztuki, Łódź, Piotrkowska 84.
Lokale
POSZUKUJE w śródmieściu kilkupokojowego mieszkania z wygodami. Oddam wzamian 2 pokoje z kuchnią na przedmieściu i zwrócę wszystkie koszty remontu i przeprowadzki. Oferty telefoniczne: 209-39 dla W.
POSZUKUJE 2—3 pokojowego mieszkania z wygodami za odpowiednim zwrotem kosztów. Oferty do adm. „Głosu Robotniczego“ „L. J.“
ZA mieszkanie w czystym domu dam utrzymanie jednej osobie i nauczę szycia bielizny męskiej. Oferty „Bezdzienne małżeństwo“ do adm. „Głosu Robotniczego“

Różne
FOTOKOPIST, Przejazd 15, kopiuje wszelkie dokumenty, świadectwa szkolne, plany, rysunki, skale do radia itp.
MEBLE sypialnie, stołowy, sztuki pojedyncze gotowe i na zamówienia, oraz meble biurowe poleca Izdebski, Piotrkowska 31, m. 2, I piętro front.
TECZKI, skoroszyty, koperty, papiery listowe kancelaryjne, powielaczowe, ołówki, zeszyty, pocztówki barwne „poleca „Polonia“, Cegielińska 1.
GOTOWE ubiory męskie i dziecięce po cenach przystępnych poleca Hurtownia, Łódź, Plac Wolności 6 m. 6, III p.
ANGORA czarnego oddam w dobre ręce. Wiadomość telefonicznie 164-16 godz. 8—9 i od 20-ej.
PANA, który był u mnie, proszę o adres. Większa ilość nacielnic jest zachowana w dobrym stanie, Źródłowa 11/3.

Zaofiarowanie pracy
STOLARZE natychmiast potrzebni do fabryki mebli, Jaracza 42.
POTRZEBNI pracownicy z branży włókienniczej, papierniczej, żelaznej i chemicznej, maszyniści, stonotypiści, księgowi i fakturzyści. Zgłoszenia osobicie Państwowa Centrala Handlowa, Narutowicza 45.
KUŚNIERZ potrzebny do zakładu kuśnierskiego, Łódź, Piotrkowska 160.
POTRZEBNA buchalterka i magazynierka. Oferty pod „Fabryka“.
KUCHARKI, pokojówek i pomocnic do kuchni poszukuje Centrala Aprowizacyjna Przemysłu Papierniczego w Łodzi, ul. Piotrkowska 238 na wyjazd do Karpacza. Zgłoszenia między godz. 8—9.
MAJSTER do octowni i piwowar do browaru poszukiwany. Oferty do Biura Ogłoszeń i Reklam PAP Piotrkowska 133 pod „Ocie i Piwo“. Reflektuje się na sily pierwszorzędne.
Zagubione dokumenty
ZGUBIONO legity tramwajową na tramwaje podmiejskie Józefowicz Marii, Szosa Zgierska 97 (Radogoszcz).

KRONIKA ŁÓDZKA

KOMUNIKAT

Okręgowa Komisja Związków Zawodowych, zwołuje w PONIEDZIAŁEK, 15-go bm. o godz. 16-tej w sali konferencyjnej Okręgowej Komisji Zw. Zaw. przy ul. Strzeleckiej 2, konferencję wszystkich zarządów oddziałów Zw. Zaw.

Na porządku dziennym uchwały Wydziału Wykonawczego Komisji Centralnej Związków Zawodowych.

Obecność wszystkich członków Zw. Zaw. obowiązkowa.

KOMUNIKAT

Zarząd Oddziału Zw. Robotników Przemysłu Włókienniczego w Łodzi, zwołuje we wtorek 16-go bm. o godz. 15-tej w sali R. D. K. zebranie wszystkich członków Rad Zakładowych przemysłu włókienniczego.

Na porządku dziennym uchwały W. W. C. K. Z. Z.

Obecność wszystkich członków Rad Zakładowych obowiązkowa.

CZYTELNIA PISM W C. R. D. K.

Centralny Robotniczy Dom Kultury — TUR w Łodzi, ul. Piotrkowska 243 wznowił z dniem 8 lipca 1946 r. świetlicę otwartą z czytelnia pism, tygodników i książek dla wszystkich.

Każdy za opłatą wpisowego w wysokości zł. 20 oraz miesięczną opłatą zł. 10 — może korzystać z czytelnia wszelkich czasopism, wydawnictw popularno-naukowych z równoczesną możliwością korzystania na miejscu z encyklopedii, słowników i innych wydawnictw pomocniczych.

Świetlica otwarta jest w dni powszednie od godz. 16—20, zaś w niedziele i święta od godz. 10—14.

CHÓR ŻEŃSKI W C. R. D. K.

Centralny Robotniczy Dom Kultury TUR w Łodzi, ul. Piotrkowska 243 podaje do wiadomości, że z dniem 10 lipca br. wznowione zostały zapisy do chóru żeńskiego. Ponadto przyjmowani są kandydaci do tworzącego się chóru męskiego.

Zapisów dokonać można w sekretariacie CRDK od godz. 9—19; oraz na lekcyjach chóru żeńskiego, które podczas ferii letnich odbywać się będą normalnie z wyjątkiem dni świątecznych, we wtorki i soboty o godz. 18—21.

Chór prowadzi utalentowany młody kompozytor GRZEGORZ SIELSKI.

W SPRAWIE MLEKA

Wydział Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi podaje do wiadomości, iż z powodu zniesienia świadczeń rzeczowych mleko świeże płynne będzie wydawane do dnia 15 lipca rb.

Od 16 lipca rb. na kartki mleczne, zarejestrowane w Spółdzielniach i w Sekcji Opieki nad Matką i Dzieckiem będzie wydawane po 8 puszek mleka skondensowanego, jako wyrównanie za miesiąc lipiec br. (ze skasowaniem całej kartki mlecznej).

Cena jednej puszki (wagi 0,369) wynosi zł. 2,40.

WAŻNE DLA POSIADACZY KART ŻYWNOŚCIOWYCH

Wydział Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi, podaje do wiadomości, iż w związku z zakończeniem akcji wydawania kart zaopatrzenia na m-c lipiec rb. — wszyscy posiadacze kart żywnościowych obowiązani są we własnym interesie zarejestrować je do dnia 15 lipca rb. włącznie w sklepach miejskiej sieci rozdzielczej.

Zaznaczyć należy, że wyżej wymieniony termin rejestracji jest ostateczny i niezarejestrowane do tego czasu karty żywnościowe nie będą realizowane.

ODCINEK Nr. 30 NA PAPIEROSY NA KARTY ŻYWNOŚCIOWE Z MIESIĄCA CZERWCA RB. TRACI SWĄ WAŻNOŚĆ

Wydział Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi podaje do wiadomości, że odcinek Nr. 30 kart żywnościowych z miesiąca czerwca rb., uprawniający do nabycia 50 sztuk papierosów, traci swą ważność z DNIEM 16 LIPCA RB.

DZIŚ DYŻURUJĄ APTEKI

Czyński — Rokicińska 53
Bartoszewski — Piotrkowska 95
Rowińska Koprowska — Pl. Wolności 2
Stanielewicz — Pomorska 91
Sinięcka — Rzgowska 51
Dancerowa — Zgierska 63

Ze sportu

Garnek z za „Wielkiej Wody“ który 46 lat entuzjazmuje świat

Każda niemal dziedzina sportu posiada swoją wielką imprezę, którą interesują się wszyscy, a więc i ci „papierowi sportowcy“, którzy sport znają tylko z prasy i nawet ci „sekieciarze“, których w zasadzie obchodzi tylko umiłowana i uprawiana przez nich gra.

Do takich imprez możemy zaliczyć w pierwszym rzędzie regaty uniwersyteckie Oxford i Cambridge, wyścig kolarski dookoła Francji, turniej tenisowy w Wimbledon, oraz puchar Davisa.

Puchar Davisa, ten „Stary Garnek“ z za Wielkiej Wody, jak żartobliwie przewalają go Jankesi stanowi największe trofeum tenisistów całej niemal kuli ziemskiej, którzy od kilkudziesięciu lat stacają o niego bezkrywe ale często obfitujące w tragiczne chwile boje.

KILKA SŁÓW O JEGO HISTORII.

Puchar został ufundowany w roku 1900 przez jednego z najlepszych ówczesnych tenisistów amerykańskich — Dwighta Davisa, zmarłego parę miesięcy temu. Sam Davis wchodził w skład drużyny Stanów Zjednoczonych przy pierwszych dwóch turniejach o tę nagrodę. Warto zauważyć, iż wiele lat później w latach 1922 i 1933 uzyskał on pierwsze miejsce w zawodach amerykańskich „Old Boyer“ w wieku lat 50 — 60.

Początkowo puchar był przeznaczony dla corocznego zwycięzcy w meczu Wielkiej Brytanii ze Stanami Zjednoczonymi. W roku 1904 Stany Zjednoczone nie wystawiły swej drużyny i do rozgrywek zaproszono wtedy Belgię, a następnie Australię i Francję. Ilość krajów, biorących udział w zawodach stopnio-

wo wzrastała, w roku 1913 grało 13 państw, w roku 1939 — ponad 30 krajów.

Drużyna Stanów Zjednoczonych z Williamem Tildenem na czele zdobywała 7 lat z rzędu tę nagrodę. Francja w okresie rozkwitu swych znakomitych 4 „muszkietierów“ — Cochet, Lasota, Borotra, i Brugnon posiadała go przez 6 lat. Cztery zwycięstwa z rzędu odniosła Wielka Brytania dzięki talentowi Freda Parry i Australia dzięki dwóm znakomitym tenisistom — Normanowi Brooks i Antoniemu Wilding.

ORDER LEGII HONOROWEJ NA PIERSI ZWYCIĘZCY.

Historia rozgrywek o puchar Davisa zna nie mało dramatycznych epizodów. W roku 1926 francuscy muszkietierowie przegrali w stosunku 1 : 4 z Amerykanami Tildenem, Johnstonem, Richardsem i Williamsem, a po tygodniu z tą wością pobili ich w rozgrywkach o mistrzostwo Stanów Zjednoczonych. W r. 1932 Stany Zjednoczone były reprezentowane przez najlepszego gracza sezonu Winesa i znakomitą parę Allison — Van Rean. Wines pobit Coheta, grę parami również wygrali Amerykanie, ale Borotra — „latający Baskijczyk“ potrafił zwyciężyć Winesa. Pozostawało jeszcze do rozegrania spotkanie Borotra — Allison. Slizgając się na mokrym po deszczu korcie, Borotra przegrywał w pięciu setach. Zmienia przy tym 4 pary pantofli. Koniec końców Amerykanin zdenerwował się i przegrał. Borotra „ocalił honor Francji“ zachowując dla

niej puchar. Otrzymał za to od rządu francuskiego order Legii Honorowej.

WADY W SYSTEMIE ROZGRYWEK
Kraje biorące udział w rozgrywkach o puchar Davisa tworzą t. zw. strefę — europejską i amerykańską, wewnątrz każdej strefy przeprowadza się rozgrywki eliminacyjne systemem olimpijskim — to znaczy z odrzuceniem przegrującego partnera.

Ostateczni zwycięscy każdej z grup grają „finał międzystrefowy“. Drużyna, która odniesie zwycięstwo w tym finale, gra ostatnią grę z dotychczasowym posiadaczem pucharu.

Każdy mecz składa się z czterech gier pojedynczych i jednej podwójnej. W grach pojedynczych drużyna wystawia dwóch tenisistów, z których każdy gra z obydwojema przeciwnikami. Para może być utworzona z innych graczy. Wobec tego drużyna każdego państwa może się składać z 2, 3 albo 4 graczy. Mecz trwa 3 dni: 1-go dnia odbywają się 2 gry pojedyncze, 2-go dnia gra parami, 3-go dnia znów dwie pary pojedyncze. Niedogodnością obecnego systemu rozgrywek jest to, że drużyna może składać się tylko z 2 graczy, co nie zawsze daje właściwy obraz rozwoju tenisu w danym kraju. Jakiś extra mistrz biorąc udział w dwóch grach pojedynczych i w grze parami może sam jeden w gruncie rzeczy zdobyć puchar.

AMERYKANIE JAK ZWYKLE REKORDZIŚCI.

W okresie od 1900 do 1939 r. rozgrywki o puchar Davisa odbyły się 34 razy (oprócz lat 1901, 1910 i 1915-1918) był on w posiadaniu tylko 4 krajów: 12 razy zdobyły go Stany Zjednoczone, 9 razy — Anglia, 7 razy Australia, 6 razy Francja.

Na ogół kraj, który staje się posiadaczem pucharu zatrzymuje go przez kilka lat, co częściowo tłumaczy się tym, że posiadacz pucharu rozgrywa tylko jedyny mecz na własnym terytorium.

Obecnie po sześciu latach przerwy rozgrywki zostały wznowione. Słynny puchar, który „zasiadł się“ w dalekiej Australii może w tym roku zmienić już właściciela.

Na finiszu

Dzisiaj Łódź będzie miała mistrza

Kalendarzyk dzisiejszych meczów o mistrzostwo kl. A. przedstawia się następująco:

Stadion Wimy godz. 10
RTS. Widzew — Concordia (Piotrków).
Stadion PTC. Pabianice godz. 10

ZZK. — PTC.

Stadion LKS. godz. 18.

TUR. — Kutno — LKS.

Stadion K. P. Zjednoczone godz. 18.

Centralna Szkoła Oficerska — Lechia — Tomaszów).

Aferzyści mniejszej skali też nie uchodzą uwadze delegatury Komisji Specjalnej

Delegatura Komisji Specjalnej tępi nie tylko wszelkie, do krociowych sum dochodzące afery, lecz — jak niejednokrotnie podkreślaliśmy — każdego rodzaju, nawet najdrobniejsze nadużycia i spekulacje.

Tych drobnych spraw, nie wywołujących rozgłosu, jest dość sporo. Niemal każdego dnia kartoteka przestępców, że rujących na robotnikach i ludziach pracy, powiększa się.

W gminie Bedno, w pow. kutnow-

skim, aresztowano przed dwoma dniami wójta tejże gminy Ignacego Stasiaka, który dopuścił się defraudacji.

Stasiak będąc równocześnie kierownikiem spółdzielni Samopomocy Chłopskiej i z pieniędzy wpłaconych na dzierżawę ogrodów i złożonych do kasy spółdzielni, zdefraudował 34.000 zł. oraz przy właszczył sobie 300 kg. cukru, przydzielonego dla plantacji buraków.

Podczas śledztwa Stasiak tłumaczył

się jak małe dziecko, wymyśliwszy nawiązaną bajeczkę.

Opowiedział mianowicie, że wioząc pieniądze do kasy gminnej został zatrzymany na szosie przez jakiś samochód.

Z samochodu wyskoczyli dwaj zamaskowani mężczyźni, którzy grożąc rewolwerami, kazali mu wsiąść do wozu i odurzyli go jakimś narkotykiem.

Gdy odyszał przytomność, znalazł się w Walbrzychu, we wspaniale umeblowanym mieszkaniu, gdzie zabrano mu pieniądze i pod karą śmierci, nakazano milczenie.

Naturalnie, nikt nie dał wiary tego rodzaju historyjce, osnutej na kryminalnym filmie, lub brukowej powieści i Stasiak poniesie zasłużoną karę.

Do wiadomości Delegatury doszło, że w mieszkaniu Anny Troczyńskiej, przy ul. Śródmiejskiej 74 w Łodzi odbywa się handel niedozwolonymi artykułami.

Przeprowadzono rewizję i u sublokatorki Troczyńskiej, Janiny Senkas znaleziono 113 torebek, oraz 88 pudełek, po sto sztuk, sacharyny w pastylkach.

Towar, pochodzący prawdopodobnie z przemytu skonfiskowano, a sprzedawczynię pociągnięto do odpowiedzialności.

Są to sprawy na pozór drobne, wobec wielkich afer, powiedzmy nieduże, lecz zasadnicze, świadczące o czujności Delegatury, która postawiła sobie za zadanie tępienie najmniejszych nawet przestępstw i spekulacji.

Jest to działalność niejako zapobiegawcza. W mętej bowiem wodzie łatwego życia i nieuczciwych interesów małe płotki wyrastają na wielkie rekinów.

SPORTOWIEC ILUSTROWANY

ukazuje się
w najbliższy
poniedziałek
i przyniesie

1. Najaktualniejsze sprawozdania z imprez całego kraju,
2. Bogaty dział ilustracji
3. Początek powieści sportowej „GONG“ pióra znanego publicysty sportowego „Jarwana“ oraz zawierać będzie stale:

1. Dział dla instruktorów i trenerów,
2. Poradnik dla początkujących sportowców.

CENY OGŁOSZEŃ Drobne: za wyraz petiowy poza tekstem — 5 zł. Inne ogłoszenia: za milimetr szpalę poza tekstem — zł. 14. w tekście — zł. 21. — W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 procent drożej.

Wydawca: Woj. Komitet PPR w Łodzi. Komitet Redakcyjny. Red. i Adm.: Łódź, Piotrkowska 86. Tel. 254-21. Tel. Red. Nocnej 172-31. Zakł. Graf. Sp. Wyd. „Łódzki Instytut Wydawniczy“

D 08435